

NARODNI DNEVNIK

Neodvisen političen list.

Izhaja vsak dan popoldne.

Mesečna naročnina:

V Ljubljani in po pošti Din 16, inozemstvo Din 25

Uredništvo in upravnništvo: Wolfova ulica št. 1/I.
Telefon 213.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.
Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.633.

Samo mi!

Včerajšnji »Slovenski Narod« sporoča, da sta imeli načelstvi demokratske stranke iz ljubljanske in mariborske oblasti dne 23. in 24. t. m. v Rogaški Slatini skupno sejo, na kateri se je razpravljalo o politični situaciji. Na nedeljski seji je podal dr. Vekoslav Kukovec izjavo, da izstopa iz načelstva demokratske stranke.

»Jutro«, kot službeno glasilo samostojne demokratske stranke o izjavi dr. Kukovca molči, pač pa objavlja resolucijo, ki nedvomno pojasnjuje vzrok dr. Kukovčevega izstopa iz načelstva samostojne demokratske stranke. V tej resoluciji se namreč pravi, da smatra JDS (pravilno SDS) padeč sedanega režima kot eksistenčno vprašanje našega nacionalnega obstoja (!!) in zato borba proti režimu kot patriotsko dolžnost. Po znanih člankih dr. Kukovca je jasno, da dr. Kukovec na tako resolucijo ni mogel pristati, kakor je enako gotovo, da ne more biti nobenega resnega politika, ki bi se mogel povzpeti do trditve, da je od sedanjega režima odvisen obstoj slovenskega naroda. Na tako slabotnih nogah pač ne stoji slovenski narod, da bi mogel ogroziti njegov obstoj kak režim, vsaj je ranjka Avstrija s svojimi izrecno protislovenskimi režimi zadostno dokazala, da je narod močnejši od vseh režimov.

Ker je podal dr. Kukovec svojo izjavo koncem seje, je nadalje jasno, da se je dr. Kukovec pošteno trudil, da bi odvrnil vodstvo samostojne stranke od njenega, samo strankarskim interesom posvečenega sklepa, toda v »Jutru« objavljena resolucija pravi, da je bil njegov trud zaman in da so bili gospodje pri vodstvu samostojne demokratske stranke nepomirljivi, da je slej ko prej njih deviza, da mora obveljati vedno le njihova volja, da je za nje celo kompromis nesprejemljiv.

In tako se je moralo zgoditi, da je izgubila samostojna demokratska stranka zopet enega svojih najodličnejših voditeljev in da je celo njen bivši minister izstopil iz njenega načelstva.

Nas seveda ne boli, kako se razvija razpad samostojne demokratske stranke in tudi nas ne brigajo interne zadeve samostojne demokratske stranke, toda vsa stvar je značilna in važna za vso napredno javnost in zato ne moremo iti preko nje z molkom, zlasti še, ko molči samostojno demokratsko časopisje, čegar sveta dolžnost bi bila, da stvar pojasni.

Od prevrata dalje se opaža v slovenski napredni politiki vedno isti pojav. Vodstva napredne stranke so se polastili gotovi ljudje in kdor se tem ljudem ni slepo pokoraval, kdor si je drznil imeti tudi svojo voljo, ta je postal v stranki nemogoč, tega se je z intrigami in napadi k izstopu skoraj prisililo. Tako se je zgodilo, da so po vrsti izstopali iz demokratske stranke napredni kmetje in vstopali v SKS in za njimi so izstopali nižji uradniki in delavci ter si ustanovili svojo NSS. Toda proces razpadanja še ni bil ustavljen in celo najzvestejši je bilo nemogoče obstati v terorističnem ozračju JDS, kakor se je tedaj imenovala današnja samostojna demokratska stranka. Sledil je izstop NNS in še pred tem vstop bivših članov JDS v NRS. In sedaj prihaja končno še dr. Kukovec do tega, da mora izstopiti iz načelstva one stranke, za katero je leta dolgo požrtvovalno delal in katero je obvaroval pred razpadom v najbolj kritičnih časih.

In zakaj to odpadanje, zakaj to stalno manjšanje samostojne demokratske stranke, zakaj ta desorganizacija »napredne javnosti«?

Odgovor je na dlan! Zato, ker vladajoča skupina v vodstvu samostojne demokratske stranke ne pozna nobenega svobodoljublja, zato, ker ne trpi nobenega mnjenja poleg svojega. In naravno posledica tega je, da so obdani sedanjí voditelji samostojne demokratske stranke samo s povprečnimi močmi, da pa so vse markantne osebnosti že davno zapustile njene vrste.

V bistvu naprednjaka je, da je kritičen, zato mora biti tudi prava napredna stranka liberalna do svojih pristašev, ne pa jim gotovo osebno mnenje

Hrvaška ostane nedeljena.

Decentralizacija na Hrvaškem izvedena.

Zagreb, 26. avgusta. Zagrebške službene »Narodne Novine« prinašajo objavo odloka ministrskega sveta z dne 23. avgusta 1924. Naredba se glasi: Oddelki pokrajinske uprave za Hrvatsko in Slavonijo in sicer: oddelek za notranje zadeve, oddelek za prosveto in ve-re ter oddelek za socialno politiko, bodo vršili še nadalje svoje prvotne kompetence. Kr. županijske in kotarske oblasti pa bodo vršile kompetenco, ki jim jo je določil zakon od 5. febru-aria 1886. o sestavi in ureditvi uprave v županijah in kotarjih in sicer pod nadzorstvom šefa za notranje zadeve kot zakonitega zastopnika pokrajinskega namestnika, dokler se vprašanje o nadaljnjem izvajanju likvidacije poslov pokrajinske uprave za Hrvatsko in Slavonijo z novimi sklepi ministrskega sveta končno ne uredi. Sklepi o izvršitvi 25. čl. zakona o splošni upravi bodo storjeni ob svojem času. Vsi dose-danji sklepi ministrskega sveta o lik-vidaciji poslov pokrajinske uprave za Hrvatsko in Slavonijo, v kolikor na-sprotujejo tej odločitvi ministrskega sveta, se stavljajo izven pravomočno-sti, dokler se vprašanje o nadaljnjem izvajanju likvidacije končno ne reši.

Pokrajinski namestnik v Zagrebu.

Zagreb, 26. avgusta. Za začasnega pokrajinskega namestnika v Zagrebu je imenovan bivši šef notranjega od-deka in dosedanji likvidator pokrajins-ke uprave dr. G. Goljković.

Utis v Beogradu.

Beograd, 26. avgusta. Veliko za-nimanje v beograjskih političnih krogih je vzbudil sinoči odlok g. Davidovića o vzpostavitvi pokrajinske uprave v Za-grebu. Odlok, po katerem je vzpostavl-jen v celi Hrvatski zopet stari režim, je bil izdan že 23. t. m., a je bil do tega časa tajen. Zagrebške službene »Narod-ne Novine« so objavile ta odlok mini-strskega sveta od 23. t. m. šele vče-raj. Ta vest je vzbudila v Beogradu ve-

liko razburjenje. Posebno nezadovolj-stvo je izzvala vest pri radikalih in sa-mostojnih demokratih, kakor tudi pri vseh onih, ki stoje na braniku vidovdan-ske ustave in državnega edinstva. Na-cijonalni blok konstatira, da je to po-novno padanje vlade v težke pogrške, in trdi, da se bo to vedno bolj stopnje-valo, dokler ne pride do vzpostavitve banskega namestništva v vsem svojem zgodovinsko-formalnem sijaju. Vse to utegne imeti zelo težke posledice na našo notranjo politiko. Vladni krogi molče o tem odloku. Nekateri vladni pristaši pa zopet izjavljajo, da ta akt no-ve vlade prav nič ne nasprotuje vidov-danski ustavi in konstatirajo zelo ka-rakteristično tajnost vladne naredbe.

Beograd, 26. avgusta. Vest o od-loku ministrskega sveta o vzpostavitvi pokrajinske uprave v Zagrebu je vzbudila najrazličnejše komentarje. Listi posvečajo tej naredbi veliko pažnjo in pravijo, da je ta dogodek velike važ-nosti v naši državni upravi.

Beograd, 26. avgusta. Vlada je izdala svojo odredbo potem, ko je pod-vzel notranji minister obširno anketo o takozvani parcelaciji. Notranji minister se je obrnil na prve strokovnjake, ki so se vsi izjavili, da se je »parcelacija« povzročila samo zmešnjava. Zlasti pa je bilo napačno, da sta se oddelila od Hr-vatske Kastav in Krk, kar je silno raz-burilo Hrvate, državi pa ni prineslo no-bene koristi. Osebnost vprašanje z novo odredbo vlade še ni rešeno.

Vprašanje vstopa Hrvatov v vlado bo najbrže rešeno na ta način, da Hr-vati sicer ne bodo prevzeli sami vod-stva posameznih ministrstev, da pa bo-do dobili državne podtajnike, ki bodo skrbeli, da se bo vladalo na Hrvatskem v zmislu želj strank, ki podpirajo seda-njo vlado.

Zagrebški krogi upajo, da bodo ime-novani za vse oddelke posebni delega-ti ministrstev ter da bo tako decen-tralizacija na Hrvatskem popolnoma izve-dena. S tem ne bi bilo treba za vsako malenkost hoditi v Beograd.

Nove zahteve Italijanov.

Razmejitev še ni definitivna.

Beograd, 26. 8. Iz dobro pouče-nih krogov se sporoča, da se sestane dne 27. jutri v Ljubljani italijanski po-slanik Bodrero z zunanjim ministrom Marinkovićem. Bodrero je konferiral z ozirom na nov položaj v Jugoslaviji obširno z Mussolinijem. Poroča se, da bo zahteval Bodrero znatne korekture me-

je pri Postojni in Planini in Cerknici v korist Italije. Dalje se bo na sestanku tudi obravnaval znani obmejni incident pri Postojni. Iz tega poročila se vidi, da razmejitev z Italijo še ni dovršena in da so bile razne alarmantne vesti preuranjene.

DR. PREDAVEC V BEOGRADU.

Beograd, 26. avgusta. Danes ni zabeležila politična situacija v Beogradu nobenega važnega dogodka. Iz Zagreba je prispel v Beograd g. Predavec, ki bo mesto Mačka vršil kontrolno vlogo. Predavec bo po navodilih Radića motril politiko vlade, v kolikor se bo ta na-našala na Hrvatsko, Slavonijo ter na Bosno in Hercegovino.

vsiljevati. Naprednjaki ne morejo imeti zmisla za diktate in zato je moralo ra-sti število onih, ki se niso udeležili vo-litev, zato so bile 18. marca l. t. tepene napredne stranke ne od SLS, temveč od pasivnosti naprednih volilcev.

Deviza: samo mi, je bila strup na-predne misli in ona je potisnila napre-dno javnost na sedanjo politično brezpo-membnost. Geslo: samo mi, je po vrsti potisnilo vse boljše ljudi iz reprezen-tativne napredne stranke, da je danes ve-čina naprednjakov že izven samostojne demokratske stranke.

Naloga vseh teh pravih naprednja-kov je sedaj, da se zopet združijo in da brez častilcev gesla: samo mi, ustvari-jo novo napredno organizacijo, v kateri bo vladala prava demokracija in ki bo dejanska, ne pa samo v pozabljenem programu svobodomiselnja. V svojem srcu hočejo vsi naprednjaki, da se o izvršitvi in močje, ki so spoznali kata-strofalne posledice gesla: samo mi, morajo to tudi izvršiti.

UTIS KRALJEVEGA GOVORA.

Beograd, 26. avgusta. Beograjski politični krogi in tisk pripisujejo govo-ru, ki ga je imel kralj na svečanostih v Surdulici, velik pomen za daljni raz-voj naše notranje politike. Listi prinaša-jo o govoru najrazličnejše komentarje in konstatirajo, da je opozicija z govo-rom zadovoljna, ker je stal kralj na bran-iku narodnega in državnega edinstva. Opozicija želi samo, da bi se vlada držala kraljevih besed. »Samouprava«, glasilo radikalov, piše v uvodnem članku, da je našel ta govor velik od-mev v vsej deželi in da je dobrodošel v vsakem trenutku. Kralj je odgovoril vsem separatistom in komunistom ter njihovim pomagačem. »Samouprava« povprašuje dalje, ali bo kabinet Davidovič v stanu tudi udelestiti kraljeve be-sede.

DR. KOROŠEC POTUJE V PEČ.

Beograd, 26. avgusta. Vsled pre-obilnih poslov notranji minister ni mo-gel včeraj dovršiti ukazov, dasi je de-lalo notranje ministrstvo pozno v noč. Radi tega dr. Korošec ni mogel že dan-es zjutraj odpotovati, marveč bo od-potoval šele popoldne ali pa zvečer ob 9. uri v Skopje in Kosovsko Mitrovico, a od tam z avtomobilom v Peč, kjer bo prisostvoval svečanostim ustoličenja patrijarha in bo obenem predal kralju ukaze o imenovanjih v podpis.

Seja ministrskega sveta.

Beograd, 26. avgusta. Sinoči se je vršila seja ministrskega sveta, na ka-teri so predvsem razpravljali o odstav-ljenih imenovanju uradnikov. Ukaze bo odnesel danes kralju v južno Srbijo v podpis Nastas Petrović oziroma dr. Ko-rošec, ki se bo kot prosvetni minister udeležil slavnosti v Peči. Zunanji mini-ster Marinković je obširno referiral o splošnem političnem položaju v Evropi po končani londonski konferenci. Dalje je Marinković govoril o pomembnosti zasedanja Zveze narodov, katerega se bosta udeležila angleški in francoski mi-nistrski predsednik. Potem je očrtal zunanji minister veliko važnost svojega sestanka z Benešem in Duco v Ljub-ljani, s katerima bo izmenjal svoje misli o vprašanjih, ki zadevajo v prvi vr-sti interese male antante in glede skup-nega nastopa zastopnikov male antante na zasedanju Zveze narodov. V prvi vrsti, kakor doznava vaš dopisnik, bo sprožil naš zunanji minister, bržkone na pritisk Radića, vprašanje priznanja so-vjetske Rusije, ker hoče naša vlada do-sledno izvesti vse ono, kar je opisala v svoji deklaraciji. V ostalem bo Ma-rinković skušal pridobiti Beneša in Du-co za skupen nastop na zasedanju Zve-ze narodov v pogledu vprašani, ki di-

rektno interesirajo vse člane male an-tante. To je vprašanje vojne kontro-le zlasti na Madžarskem in v Bolgariji. Odbiti morajo skupno predlog zavez-nikov, da se dosedanja medzavezniška vojna kontrolna komisija, v kateri je sodelovala posredno tudi naša država, ukine in da se vojna kom. poveri Zvezi narodov. Dalje je Marinković obvestil člane vlade, da bo odpotoval danes zvečer v Zagreb in Ljubljano na konfe-rencio male antante. Dalje so razpravl-jali na seji ministrskega sveta o vpra-šanju najetja posojila v inozemstvu, ki pa bo rešeno šele tekom petih dni. Odo-brena je bila tudi podpora beograjskem gledališču v znesku pol milijona dinar-jev. Na poročilo prosvetnega ministra je vlada dovolila zagrebški občini pro-dajo enega dela Maksimira in mora po-tem občina te dohodke porabiti za po-trebščine Zagrebške univerze. Minister za socialno politiko dr. Behmen je po-ročal o ukinjenju stavke delavcev v beograjski električni centrali. Delavcem so povišane dnevnice za 12 odstotkov in bodo poleg tega dobili tudi obleke. Dalje je na predlog poljedeljskega mi-nistra dr. Kulovca odobril ministrski svet kredit 3 milijone dinarjev za nakup žrebecev v Belgiji.

Delo vlade.

Beograd, 26. avgusta. Včeraj je vlada vršila razne upravno-polit. poste. V notranjem ministrstvu so se vršile razne priprave za imenovanje novih žu-panov, dalje priprave za izpremembe v imenovanju oziroma premešitvi policijskih uradnikov in sicer v prvi vrsti srez-kih policijskih poglavarjev, raznih poli-cijskih komisarijev in sploh vsega ad-ministrativnega policijskega osebja v državi.

BREZPLAČNE ŽELEZNIŠKE KARTE ZA NOVINARJE ODOBRENE.

Beograd, 26. avgusta. Včeraj je prometni minister obvestil vsa železniška ravnateljstva v celi državi in prav tako novinarsko združenje, da je mini-strski svet odobril rešenje novinarskih vozovnic in da je stopil novi pravil-nik že v veljavo. Po tem pravilniku bo dobilo vsako uredništvo dnevnika, ki izhaja eno leto, dve brezplačni in brez-imenski vozovnici I. razreda. Uredniš-tvo dnevnika, ki ne izhaja še eno le-to, pa bo dobilo eno brezplačno in brez-imensko vozovnico I. razreda. Teh brezplačnih vozovnic se bo lahko po-služil vsak sodelujoči član uredništva, ki se bo izkazal z legitimacijo nov-narskega združenja s fotografijo.

NOVA PROTIFAŠISTIČNA STRANKA

Milan, 26. avgusta. »Avanti« po-roča iz Turina, da se je v nekem me-stecu v Piemontu vršil sestanek odlič-nih osebnosti, v prvi vrsti poslancev, in je bilo sklenjeno, da se ustanovi nova politična stranka. Tega sestanka so se udeležili poslanec Rossini, znani pesnik in poslanec Benelli, Cesare Formi in Reimondo Sala. Stranka bo imela v pr-vi vrsti protifašistovski program, kar je razvidno že iz imen. Izmed imenovanih je bil posebno izrazit disident Cesare Formi, ki so ga fašisti tudi svoječasno napadli. Stranka bo ustanovila v Rimu svoje lastno glasilo »Giornale del Ma-tino« ali pa »Carrozzio«. Vest se zdi v političnih krogih zelo verjetna, ker je znano, da se že dalje časa snuje usta-novitev take stranke.

LOCATELLI SE NI PONESREČIL.

Milan, 26. avgusta. Iz Washing-tona poročajo, da je angleška križarka Richmond brezzično javila, da je sino-či okrog polnoči našla Locatellija in njegove tovariše v bližini vzhodne Groenlandske obali. Locatelli in nje-govi tovariši so zdravi in se nahajajo se-daj na krovu omenjene križarke. Vest je bila sprejeta v italijanski javnosti z velikim zadoščenjem, ker je že prevla-dovalo mnenje, da se je Locatelli pone-srečil.

Marinković odpotoval v Ljubljano.

Beograd, 26. avgusta. Zunanji mi-nister Marinković odpotuje danes zve-čer v Ljubljano. Jutri ob 8. uri se bo se-stal z Benešem, kateremu na čast bo priredil večerjo. Po večerji bo konfe-rial z Benešem o političnem položaju. Drugi dan bo Marinković prav tako konferiral z rumunskim ministrom Du-co. Po tej konferenci bo odpotoval Ma-rinković s člani naše delegacije v Ze-nevo na zasedanje Zveze narodov.

Borzna poročila.

Ljubljanska borza, dne 26. avgusta.

Vrednote:

Srečke: 2 in pol odstotka drž. rente za voj. škodo, denar 117, blago 121. Delnice: a) denarni zavodi: Celjska posojilnica, de-nar 200; Ljubljanska kreditna banka, denar 220, blago 240, 235; Merkantilna banka, de-nar 116, l. hrv. štedionit, denar 915; Sla-venska banka, denar 100, 103, 104, blago 109, 107; b) podjetja: Strojne tov. in livarne denar 105; Trboveljska prem. družba, de-nar 485, blago 505; Združene papirnice, de-nar 123, blago 130.

Produkti:

Tram 4/4, 4/5, 5/6 od 4 do 10 m dolž, srednja dolž. 6 m, frko meja denar 442, re-meljni polovičarji 35/70 l. II., III., kompl. obrobjeni frko meja denar 720, deske tre-tje kvalitete 25 mm, 35 mm, 40 mm, frko meja denar 556, deske III. 20 mm, 25 mm, 30 mm, 35 mm, frko meja denar 556, deske III. 50 mm, 40 mm, 35 mm, frko meja de-nar 556, drva suha bukova 1 m dolž, za 100 kg frko naklad. post. količina 3 vagona denar 28, blago 30, zaključeno, pšenica sremška 75/77 brutto za netto par. Ljublja-na blago 415, pšenica domača nova par. Ljubljana denar 385, pšenica bačka 76-77 Stari Bečirak blago 390, pšenica bačka frko gorenjski mlin blago 445, pšenica bačka frko Bačka post. blago 375, pšenica slavon. 75/76, 2 do 3 odstotke frko slav. post. blago 375, pšenica hrv. frko Sisak po vz. blago 365, suhe gobe po kakovosti frko Ljublja-na denar 48 do 54, krompir nov frko slov. post. denar 50, pšenični otrobi drobnj par. Ljubljana denar 220, blago 237.50, pšenični otrobi srednji par. Ljubljana blago 255, gra-hovica semenska frko Ljubljana količina 1 in pol vag. denar 298, blago 300, zaključeno, pšenica moka »0« slavonska par. Ljublja-na blago 620, oves bački avg. sept. okt. par. Ljubljana blago 360, oves sremški par. Ljubljana blago 345, ječmen pivovar. 62/63, par. Ljubljana blago 405, ječmen pivovar. 64 par. Ljubljana 450, fižol bački par. Ljublja-na blago 560, koruza zdrava par. Ljublja-na blago 340, pšenična moka »0« Darda frko Ljubljana blago 650, pšenična moka »2« frko Ljubljana blago 587.50.

Beograd, 26. avgusta. Italija 354.50 —356, London 360.75—361, New York 80.25 —80.40, Pariz 436, Praga 245.50—245.75, Dunaj 113.5—113.6, Curli 15.04—15.10.

Curli, 26. avgusta. Beograd 6.60, London 23.97, New York 534, Pariz 28.80, Praga 16, Dunaj 75, Trst 23.60.

Trst, 26. avgusta. (Predborza.) Beog-rad 27.90—27.95, London 101.55—101.60, New York 22.55—22.60, Pariz 122—122.50, Praga 67.50—67.75, Dunaj 315—317, Curli 423—425.

K sestanku Male antante.

BENEŠ,
čehoslov. zun. min.DUCA,
rumunski zun. min.

Moč komunistične stranke.

Službeni organ komunistične internacionale »Inprekor« objavlja podatke o moči komunistične stranke v posameznih deželah. Podatki so sestavljeni na podlagi poročil, ki so bila podana na zadnjem kongresu komunistične internacionale.

Komunistična stranka v sovjetski Rusiji šteje 244.466 članov in 209.753 kandidatov. Kandidati so oni, ki še niso dovolj prežeti s komunističnimi idejami in ki zato še niso vredni, da bi pripadali komunistični stranki. Število ruskih komunistov je naravnost porazno majhno. Rusija ima danes preko 100 milijonov prebivalcev in komunisti, ki imajo po lastnih podatkih samo 450.000 članov, so njeni absolutni gospodari. Večjega terora pač še ni videl svet! Od drugih sovjetskih republik ima Ukrajina 39.177 komunistov članov in 37.556 kandidatov, Belorusija 6433 članov in 3605 kandidatov, Armenija 1875 članov in 2422 kandidatov, Azerbejdžan 7163 članov in 10.152 kandidatov in Georgija 10.964 članov in 2713 kandidatov. Kakšne razmere vladajo v Rusiji, kaže najlepše dejstvo, da je samo v Georgiji 80.000 organiziranih socialnih demokratov in da se more sedaj pravilno oceniti sleparijo, ki se je uganjala, ko se je pisalo o komunist. revoluciji v Georgiji.

Za ostale države navaja službeno komunistično glasilo sledeče podatke o moči posameznih komunističnih strank. Nemčija okoli 350.000 članov, Francija 50.000 članov in 5000 kandidatov, Italija 12.000 članov, Češkoslovaška 130.000, Anglija 3.000, Irska celih 50, Bolgarska komunistična organizacija prepovedana, Jugoslavija kom. org. prepovedana, Rumunija 2500, Grška 2500, med njimi 450 kandidatov, Turčija 600, med njimi 350 kandidatov, Finska kom. org. prepovedana, Estonska 3250, pa čeprav je komunistična organizacija prepovedana, Latvija 1000, kom. org. sicer prepovedana, Lietuva kom. org. prepovedana, Švedska 12.000, Norveška 16.000, Danska 700, Holandska 1700, Belgija 590, Švica 4000, iz Avstrije ni poročila, iz Madžarske tudi ni poročila, Islandsk 450, Španija 5000, Portugalska 700, Združene države Sev. Amerike 27.000 (ta komunistična stranka je označena le kot prijateljska stranka), Kanada 4000,

Avstralija 250, Južna Afrika 400, Mehika 1000, Argentinja 3500, Chile 2000, Uruguay 600, Brazilija 350, Japonska komunistična stranka prepovedana, Kitajska 800, dasi je komunistična stranka prepovedana, Indija kom. org. prepovedana, ravno tako v Koreji, Perzija 600, Mongolija 4000 (prijateljska stranka), Egipt 700, Palestina 100 in Osrednja Amerika 50, ki jih pa komunistična internacionala še ni priznala.

K tej statistiki pripominja dunajska socialna demokrat »Arbeiter Zeitung« sledeče: »Bo pač težko tajiti, da so te armade za izvršitev svetovne revolucije vendarle malo preslabotne. Če tudi popolnoma verujemo izkazanemu številu, šteje ves komunistični svet — brez Nemčije in Rusije — ravno toliko članov, kolikor jih ima samo na Dunaju soc. demokracija. Komunistična stranka Anglije ima manj članov ko majhen soc. dem. strankarski odbor v kakem dunajskem predmestju; komunistična stranka v Združenih državah, ki štejejo več ko sto milijonov prebivalcev, nima toliko članov, ko okrajni odbor socialistične stranke v Floridsdorfu. — Vsa komunistična organ. Češkoslovaške; Nemci, Madžari, Rusi, Čehi in Slovaki imajo manj članov ko deželna nižje-avstrijska socialna demokratična organizacija.

Posebno značilno pa je to, da je komunistična stranka ravno v naprednejših deželah najsibša. V vseskozi industrijski Belgiji šteje komunistična stranka recit in berit celih 500 članov, v napredni Danski celih 700 in celo v Angliji, kjer je delavska vlada na krmlju, kjer se pač ne more govoriti o nezavednosti delavca, samo 3000! — Te številke povedo pač vse. In tudi to, da bi vseh teh komunističnih organizacij sploh ne bilo, če ne bi Moskva z milijoni zlatih rubljev hotela na vsak način in za vsako ceno ohraniti fikcijo komunistične svetovne revolucije.

Toda kdo bo to izvršil sovjeti ne povedo, Ali pa bodo rešili sovjete mar naši komunisti?

Naročajte in širite
»NAR. DNEVNIK«.

Rusija in društvo narodov.

Ruska politika je nejasna in nestalna, tako, da njene smeri absolutno ni mogoče predvideti, pač pa se da fiksirati njen cilj. Eno je gotovo: Kolikor toliko trden »koncert veselij« ni v interesu ruske politike. Da je mogla sovjetska vlada obstojati do danes, to je že sedem let, da je pridobila v času celo na zunanje političnem terenu ima svoj vzrok v tem, da je spekulirala ne baš nespretno na divergentne cilje in tendence veselij. Primum mobile sovjetske diplomacije je bil od nekdaj ta, da zaseje razdor med veselji. V tem smislu nedvomno s tretjo internacionalo, ki zamore živeti zgolj in edino od nesloge narodov.

S tem je pa tudi podana stališče boljše, vendar napram društvu narodov. Moskva odklanja društvo narodov že od njegove ustanovitve. V času, ko je tresla Rusijo revolucionarna mrzlica in je vladala njeno politiko revolucionarna fraza, v času, ko o kakem zblizanju med Rusijo in zapadnim svetom ter obratno ni moglo biti govora, ko je smatral celo Čičerin, — edini Evropejec med množico bojevitih sovjetskih vladodržcev »rudečo diplomacijo« za potem sui generis in so pričakovali boljše, ki neposreden izbruh svetovne socialne revolucije — v onem času se je napravil v Ženevi poskus, ustvariti nadnacionalni organizacijski center, ki se z boljševiskimi računi nikakor ni vjemal. Boljševiki bi bili sami sebe zatajili, če bi ga ne bili smatrali za novo »sveto alijanco«. Borili so se zoper novo institucijo opozarjaje na to, da je društvo narodov kreacija zmagovalcev, kakor tudi na to, da je Ženeva otrok Versaillesa in — kar je juridično popolnoma pravilno — v zvezi z mirovno pogodbo. S tem zadnjim argumentom so operirali tudi še potem, ko je Radek, takratni ruski posredovalec, poskušal izsiliti od nemške vlade, da ne zahteva pogodbe, z grožnjo, da se bo Rusija sicer poslužila napram Nemčiji pravice, ki so bile v ravno isti Versailleski pogodbi stipulirane.

Bistvu sovjetske republike pa odgovarja dejstvo, da opazamo na drugi strani zopet rastoče zanimanje Rusije za društvo narodov. Na vsak način je že dolgo, odkar je Čičerin rekel, da Rusiji o ženevski pogodbi ni ničesar znano! Medtem časom je bila Rusija povabljena na konferenco raznih tehničnih organizacij društvu narodov in ta se je jela za to društvo narodov zanimati. Sovjetska vlada se je pač prepričala, da stoji društvo narodov na preveč trdnih nogah, da bi ga moglo njeno negiranje ubiti. Poleg tega prepričanja pa pride tudi popustljivost v postop, do katere je Rusijo prisilila želja po pravnem priznanju od strani drugih držav, Anglije na čelu. Znano je, da je Mac

Donald pristaš univerzalnosti ljudstva narodov. Ako bo šla Rusija po pravnem priznanju od strani Anglije na tem potu dalje, se bo šele videlo. Glavna znamenja govora za to. Potom posredovanja prejnjega ameriškega poslanika Morgenthana je baje stopila sovjetska Rusija pred kratkim v stike z generalnim sekretariatom društva narodov in sir Erik Drumond je privedel boljše, vendar od tega, da so sklenili poslati po ameriški navadi »opazovalca« v Ženevo. Pomen takega koraka se danes še ne da oceniti. Težkoče, ki bi nastale iz eventualnega zblizanja Rusije z društvom narodov so še neprepletno, vsekakor pa velike. Spominimo se na primer samo načina rešitve gotovih vzhodnih vprašanj od strani društva narodov ali pa poslaniških konference: Rusija se je izjavila proti, ker je k razpravi niso pritegnili.

Drug interesanten simptom je preokret Odnosajev Rusije napram internacionalnemu uradu dela. V boljševiski psihologiji je utemeljeno, da je Moskva to institucijo bolj mrzila in zaničevala kakor društvo narodov. No, nenkrat pa izjavi sedaj prometnik komisar Rudstak, da bi bilo dobro, da se pošlje zastopnike ruskih strokovnih organizacij na mednarodno delovno konferenco — seveda zopet samo kot »opazovalce«. Stremjenje gotovih zastopnikov delavcev pa mora naleteti na velike težkoče, ki jih je, če smo prav poučeni, Albert Thomas, ravnatelj mednarodnega urada dela, ob priliki pojasnil. Predvsem bi bilo treba, da bi, ravno tako, kakor glede društvu narodov, Rusija sama povzela inicijativo, da bi izšla od strani mednarodnega urada dela, je namreč že po statutih nemogoče. Tudi bi bila — sprito sovjetskega stroja in specifičnih pogojev sovjetske Rusije — potrebna posebna zastopstva vlade, podjetnikov in delavstva, kar bi res ne bila lahka naloga.

Pa, je li stvar sploh uspeša tako daleč? Seveda, že »opazovalci« Društva narodov in mednarodnega urada dela bi pomenili za Rusijo važen korak naprej. Toda, ali bo do tega, — in specielno že ob prihodnem zasedanju — sploh prišlo? Zagotovilom, ki jih je dal v tem oziru Rakovski Mac Donald je sledila intranzigentna poza Istega Rakovskega na londonski angleško-ruski konferenci, ki jemlje Rusom važno mednarodno pozicijo, ki so jo bili na videz pridobili. In če je res, da je Rakovski, celo proti svojem lastnemu prepričanju izvršil samo povelja Moskve, potem moramo reči, da tamkajšnji sedanj kurz, ki ga reprezentira Zinovjev in Stalin, ne stremi za tem, da bi zadovoljil svet z Društvom narodov, temveč, da mu je dogma in cilj socialna revolucija.

Politične vesti.

— Bolgarsko poročilo o napadu na našega vojaškega atašea v Sofiji. V nedeljo, dne 17. t. m. se je odpeljal vojaški ataše kraljevine SHS v spremstvu svoje gospe in tajnika jugoslovenskega poslanstva Avakumovića v samostan Kremčikovo. Na povratku z izleta sta poskušala dva individua okoli pol 9. ure zvečer zaustaviti voz in sicer na nekem samotnem mestu, oddaljenem od Sofije 6 kilometrov. Pozvala sta voznika, da ustavi voz, voznik pa se zato ni zmenil, temveč je konje pogal. Eden od napadalcev je nato oddal iz samokresa strel, ki pa ni nikogar ranil. Iz tega sledi, da ni bil napad namenjen jugoslovenskemu vojnemu atašeu, temveč je bil samo prost zločinski napad.

— Trocki o londonski konferenci. Iz Rize se poroča, da je imel Trocki pred komunističnimi profesorji velik govor o političnem položaju Evrope. Med drugim je dejal: Vsled Londonskega dogovora so ameriški kapitalisti gospodarsko zavladali nad Evropo. Mac Donald in Herriot sta žrtvi ameriške prevare. Ta dva izdajalca delavskih interesov sta naložila nemškemu delavcu verige in jih pretvorila v prave sužnje ameriškega kapitala. Edina sila, ki more rešiti Evropo pred ameriškim nasiljem je komunistična internacionala, ki more s pomočjo ameriških delavcev spremeniti Evropo v proletarsko federacijo. Ko bo to veliko delo zadostno pripravljeno, tedaj moramo zaključiti Ameriki: Roke proč! Ta izjava Trockega je vzbudila med poslanci veliko odobravanje. Svoj govor je zaključil Trocki s pozivom na profesorje, da vzgoje mladino v pravem komunističnem duhu in da jo seznanijo z vsemi tehničnimi pridobitvami Amerike. Našo mladino je treba zamerikanizirati, toda pri tem skrbeti, da ostane komunistična. Od ameriških kapitalistov se treba naučiti discipline in pa dela, kar edino daje možnost k cenenu proizvodnji izdelkov.

— Italijanski delegati za zborovanje v Ženevi. Italijanska delegacija na bodočem zborovanju Društva narodov je sestavljena takole: Antonio Salandra, bivši ministrski predsednik, Vittorio Scialoja, bivši ministrski minister in Carlo Schanzer, bivši zunanji minister. Nekateri inozemski listi so prinesli vest, da se bo zborovanja udeležil sam Mussolini po vzeledu francoskega in angleškega ministrskega predsednika. Vendar je bila ta vest prenešana, kar Mussolini ne misli potovati v Ženevo. Današnji »Giornale d'Italia« pravi, da je to umljivo sprito dejstvo, da je društvo narodov francoski in angleški sindikat in da se bodo na njegovem zborovanju obravnavala le vprašanja, ki se predvsem tičejo Francije in Anglije.

— Nemški nacionalci popuščajo. Nemški šovinisti so prišli v zagato. Vsled svoje volilne hujskarije ne morejo popustiti, če pa preprečijo sprejem Londonskega dogovora, potem je njihova slava končana, ker vsa Nemčija hoče, da pride do mirnega gospodarskega življenja. Zato si skušajo pomagati nemški nacionalci s kompromisom. Stranka sama ne bi popustila, pač pa bi dala svojim poslancem proste roke, da glasujejo, kakor hočejo. Na ta način bi bil sprejem železniškega zakona zagotovljen. Sprejem ostalih zakonov je itak gotov, ker je potrebna dvotretjinska večina samo za sprejem železniškega zakona.

— Poskusna mobilizacija v Ameriki in na Japonskem. Dne 12. septembra se bo praznoval v Ameriki takozvani obrambni dan, ki ima nalogo, da pokaže, v koliko je ameriška vojaška organizacija učinkovita. Napoved tega dne je povzročila v pacifičnih krogih velike proteste in dan je bil označen kot militaristična iznadvaja. — Po zanesljivih podatkih namerava Japonska izvesti silen dan. Na Japonskem pa bi se imenoval vzhodni dan in bi se ga udeležile vse rezerve.

— Španija izprazni rli-ozemlje. Pariški »Matin« poroča, da je izjavil Primo de Rivera francoskemu generalu de Chambrun, da bo Španija izpraznila rli-ozemlje in držala samo ozemlje pri Tetuanu in Melilli.

— Angleško-ruski incident. Ker so sovjetske oblasti obdolžile angleškega odpravnika poslov v Moskvi špijonaže in proti njemu nekorektno postopale, je izjavila angleška vlada, da bo segla po represalijah, če ne da sovjetska vlada polnega zadovoljenja. Tako bo angleška vlada vzela sovjetskemu zastopniku Rakovskemu vse diplomatske privilegije, v občejanju z ruskimi diplomati bo opustila vse uljudnostne ravnanje in končno bo postavila pred vrata sovjetske delegacije v Londonu uniformirane policiste, ki bo vsakega obiskovalca zapiral.

— Kitajska grozi z izstopom iz Zveze narodov. Skupina poslancev v kitajskem parlamentu je predložila predlog, da mora Kitajska izstopiti iz Zveze narodov, če se Kitajski zopet ne prizna mesto v Svetu Zveze narodov.

— Konferenca nasledstvenih držav. Italijanska vlada je v svrhu ureditve nekaterih višjih gospodarskih vprašanj, ki se tičejo leta 1921-22 sklenjenega dogovora v Rimu, povabila vse nasledstvene države na konferenco, ki bi se imela vršiti v jeseni. Vsa povabljene države so se povabilu odzvale.

— Svetovni poštni kongres se je izjavil za znižanje pisemskih pristojbin. Znižanje se ima izvršiti prvega oktobra.

Službeni nastop mariborskega vel. župana dr. Vodopivca.

V soboto dopoldne se je novolmenovanemu velikemu županu mariborske oblasti predstavilo prideljeno uradništvo. V imenu zbranih gospodov je z lepo zasnovanim nagovorom pozdravil novega predstojnika zvezki poglavar dr. Fišer.

Gosp. veliki župan dr. Vodopivec se je v svojem odgovoru zahvalil za dobrodošlico in zagotovil uradništvo, da bo vedno čuval njegove interese ter se v okviru upravičenosti z vsemi močmi zavzemal zanje.

Nato je v kratkih besedah očrtal smer, ki mu bodo služile v uradnem poslovanju in glede katerih želi, da tvorijo tudi uradništvo pravcev v njegovem delu. Govoreč o uradnikovih dolžnostih, pravi, da bi se lahko kratkoma skliceval na predmetna določila službene pragmatike, toda on polaga važnost na to, da zlasti dvoje dolžnosti še posebno poudari, ker jih smatra za predpogoje uspešnega in koristnega upravnega delovanja. Ena teh je stroga, vsestranska objektivnost. V sedanjih politično-povlanih časih se uradništvo prepogostokrat očita, da postopa strankarsko in da se da voditi v svojem poslovanju po strankarskih, političnih momentih. Ne da bi dvomili o nepristranosti uradništva politične uprave, smatra vendar — ravno z ozirom na mnenje, ki bi ga utegnili vzbuditi časniški napadi — za potrebno, povedati tudi javnosti, da se bo pod njegovim vodstvom uradvalo povsem nepristransko in korektno. Vsakdo, torej tudi uradnik, more imeti svoje politično prepričanje, vendar pa preživljeno strankarsko udelestvovanje uradnika v zasebnem življenju vzbudi v ljudeh nasprotnega prepričanja lahko dvome o njegovi uradni objektivnosti. Uradnik se mora zavedati, da ni postavljen od posameznih strank, marveč od države in da ima torej celokupno prebivalstvo pravico, da se reže kruh vsem enako brez ozira na strankarsko pripadnost.

Kot drugo važno dolžnost smatra veliki župan uslužilnost in dobrotnost namram strankam, ki prihajajo v urad. Uradništvo mora vedeti, da si ljudstvo v obilici predpisov ne ve pomagati, kako bi prišlo do svojih pravic in kako bi se ubranilo krivic. Naloga uradništva politične uprave je, da gre ljudstvu na roko, da ga poučuje in mu daje po potrebi navodila. — Kot nič manj važno točko poslovnih smernic smatra končno g. veliki župan tudi natančno reševanja spisov. Uradnik se mora zavedati, da še ni zadostil svoji dolžnosti, ako mehanično popiše vsak dan toliko in toliko papirja. Spis niso mrtve papir temveč v večji ali v manjši meri važni gospodarski činitelji, ki lahko gradijo in pospešujejo ali pa podarajo in s tem koristijo ali škodujejo interesom posameznikov in celokupnosti.

Ako se mu uradništvo v svojem poslovanju ravna po teh načelih, si bo pridobil, oziroma ohranilo oni ugled, ono spoštovanje in zaupanje, ki mu po važnosti njegovega poklica v državnem življenju priležijo; koristilo pa bo s tem tudi celokupnosti in poglobilo v nji ljubezen do države.

Louis Bonole:

Pes.

Spor med Madejevima in slepcem na ulici je nastal radi Kastorja.

Kastor je bil črn, mršast pes z grdim zelenimi očmi, podoben vragu in je bil pes slepca.

Od jutra do večera, v vetru in dežju, v solncu in snegu sta prebila pes in slepec dneve na oguljenih kamenitih stopnicah vdolbenih vrat neke stare kapele. Slepec je sedel vse leto v kučmi in raztrgani obleki; včasih je zaigral v svoj klarinet, običajno pa je molčal kakor kamenje, na katerem je sedel.

Na prsih je imel tablico, na kateri je bilo nekaj napisano, kar je dež že davno izpral, pred njim pa je ležala lesena skleda, v katero je spustil kak mimoidoči denar. Kastor je sedel poleg sledice z vrvice okoli vrata, pazil na skledo, toda nikdar ni lajal, niti se dvignil.

Madejeva sta bila bivša trafikanta. Zivela sta zadovoljno s svojimi skromnimi dohodki in stanovala v ulici Monge, od kod sta rada odhajala v botanični vrt, ki je bil v bližini.

Ko sta se nekoč početkom oktobra sprehajala, sta zapazila Kastorja in njegovega slepca, kako sedita nepremično na kamenitih stopnicah. In sta se vstavila.

— Izgledata kakor slika, reče gospa Madejeva, ki se je pred tridesetimi leti, ko je bila še gospodična, učila slikati.

— Pogled, te prosim, kako dela pes z

nosom in gobcem! odgovori gospod Madejev. Smešna žival.

Nato se zamislil malo in spusti v skledico deset santimov. V znak hvaležnosti prične svirati slepec na klarinet neko žalostno melodijo, dočim prične Kastor, ki ni maral za muziko, mahati z repom, lajajoč tiho pri sebi, po svoji navadi.

Madejeva sta nadaljevala pot in imela pripraven predmet za razgovor in drugi dan sta prišla zopet.

— Tudi včeraj sva vam dala milostinjno, dobri človek, reče gospod in spusti v skledico deset santimov, medtem ko je gospa Madejeva gledala Kastorja.

— Kako je ime vašemu psu? vpraša ona.

»Kastor!« zamrmra slepec.

— Glej... Pa kakaj?

»Zato, ker mu je tako ime.«

On zmigne z ramenji. Kaj ga sprašujejo ti ljudje? Toda vseeno, iz hvaležnosti vzame klarinet, da bi jim zaigral.

Madejeva se pogledata, skoraj ležno. Kakšen berač je to! Človek mu daje milostinjno, on pa je neuljuden! Toda Kastor, ki je mahal z repom, ju pripravi na smeh.

Drugi dan mu prinese gospod Madej sladkorja in mesa, Kastor postane zmešan in hoče vstati.

— Sedil!

Slepec potegne za vrv in ne zahvaljujoč se za dar, ki je padel v skledico, prične mrmati neke besede, ki so bile vse preje ko prijazne.

Naslednjih petnajst dni sta prihajala

Madejeva redno. Tudi še naprej sta dajala slepcu milostinjno, toda samo po pet santimov. To je bilo za tako neuljudno bitje čisto zadosti! Sicer pa ona nista prihajala zaradi slepca, temveč zaradi Kastorja. Vzljubila sta tega psa. Govorila sta o njem kakor o rodnem prijatelju in vedno sta se mu veselo približala. Kastor, katerega so pitali s hrano, je bil presrečen. Slepec se je pretvarjal, da ne ve, kaj se dela, toda v njem je kuhalo. Nekega dne, ko je Kastor hlastno požiral hrano, ki so mu jo prinesli, se ni mogel več premagati.

— Oprostite gospod in gospa, toda tega mora biti konec!...

»Gospod in gospa?« ga prekine Madej.

»Ampak odkod vi znate, da sva midva gospod in gospa? Vi torej vidite?«

— Trideset in sedem let je prešlo, odkar sem izgubil vid, toda sluha nisem izgubil... Toda o tem sedaj ni govora... Rečem vam, da mora tega biti konec!... Zadosti! Ti neprisiljaj! Bodi miren!

Surovo potegne za vrv, Kastor, ki je ravno glodal kost, toliko da se ni zadušil. Toda kost mu je izpadla iz grla, ko ga je slepec udaril z nogo v glavo.

Gospa Madejeva plane pokonci:

— To je sramota! Kakaj ga bjieste?

— Zato, ker mi je odvraten... In vi ste mi odvratni! Ne pustim, da mu še daje za žreti! Odkar ste ga pričeli pitati, je postal len in neposlusen...

»Pa on je krkal od gladi. Sama kost in koža ga je bila. Ogabno je tako mučiti živali!«

— Pa kaj! Ali mislite vi, da jaz uživam? Tudi jaz trpim in gladujem! Naj trpi še oni! Od silnega žreanja se je razbolel. Na vse strani izmetava. Tega mora biti konec... Pustite naju na miru! Zginite brez sledu!

»Vi ste nesramen!« vzkligne Madej.

»Kaj je to zahvala za najino dobroto?«

— Jaz nisem od vajni ničesar prosil!... Kaj me nadlegujete! Ali me hočete prisiliti, da zapustim to mesto, kjer sem že osemnajst let? Prokleti!

V svoji jezi zopet udari Kastorja z nogo po glavi. Ta pa si ne upa, da bi dal glas od sebe, temveč samo zamižl.

»Divjak!«

Gospod Madej dvigne roko, da bi udaril, toda žena ga zadržl.

— Vi ste divjak, jaz bom obvestil policijo.

Jezna sta odšla Madejeva in od tedaj je nastala vojna, tiha vojna, polna prevar in intrig, v katerih sta ona uživala. Razume se, da nista ničesar več dala slepcu, toda kljub njegovi pažnji sta neprestano plata psa. Sedaj sta mu nosila toliko mesa, da bi se mogli najesti trije psi. Metala sta mu ga iz daljave in včasih so kosi prileteli slepcu v obraz. Včasih pa sta se tiho priplazila k zidu in pitala psa tik pred nosom njegovega gospodarja. Požrešni Kastor, boječ se, da ne bo tepen, je jedel kolikor mogloče tiho. Toda slepec je zelo pogosto silil njegovo hlastanje in tedaj so padale psovke in udarci kakor dež. Slepec je živel vedno na prazni in niti trenutka ni imel več

miru. Vsak dan je bil bolj jezen in hušal je kolikor je postal pes bolj debel.

Nekega decembrskega dne sta Madejeva kolebala ali naj gresta na ulico ali ne, ker je padal sneg vse jutro.

— Niti on ne bo na svojem mestu, reče gospa Madejeva, ki je bila zelo zmrznjena.

»Nič ni to! Samo malo snega... Treba, da greva. Kastor ostane drugače lačen...«

Zavila sta nekoliko kosov mesa in kolaca in odšla po opolzem trotuarju. Na kamenitih stopnicah je sedel slepec zavrt v nekega cunj in pred njim v snegu je čepel trešč se od mraza. Kastor. Skledica se je počasi polnila s snegom.

Madejeva nista od onega prepira nikdar več govorila s slepcem. Toda sedaj je bilo preveč!

»To je sramota! zavpije gospod Madej, pristopajoč odločno. Vi ste oviti v sto cunj, vaš pes pa orkava od zime!... Naznanil vas bom policiji! Ali ste razumeli?... Jaz tega ne trpim!...«

Ker ni slepec ničesar odgovoril, ga je prijel za rame in stresel.

Starec se zameja in se zruši. Bil je mrtav.

Gospod Madej obstane preplašen. — V tem trenutku prične Kastor tuliti na vse načine.

— Ali ga vzameva s seboj? je! zasepeta in nato iztegne roko, da zgrabi Kastorja za vrat.

Pes se naježi, njegove zelene oči se zasvetijo, plane po Madejevi roki in mu zasedi z vso silo v roko svoje sobe...

Dnevne vesti.

Ljubljana, 26. avgusta.

— Za vse enaka pravica. Če se spozna kdaj kak revež, da si prilisti tako zemljo, če pride njegovo ime v policijski list in s tem v druge liste, da izve vse svet za njegovo revščino in nesrečo. Če pa zagreši kak bogatim nečedno dejanje ali pa celo ogaben zločin, potem se zapišejo v liste samo začelnice njegovega imena, ali pa se sploh vse dejanje pokrije s plaščem molčnosti. Zakaj to? Ali mar ni pravica za vse enaka? Ali mar mislite, da je revež brez časti? Te dni se po Ljubljani mnogo govori o nečednem in ogabnem zločinu, ki sta ga izvršila dva izprijena sinova bogatih staršev. Zakaj ne javi policija imena obeh zločincev? Zakaj se v tej stvari molči? Zapišemo, da konča policija s svojo obzirnostjo, ker enaka pravica za vse. Pozivljamo kolego »Slovenca«, ki je glasilo vladne stranke, da tudi on povzdigne svoj glas, pa na najnikdar več ne govori o korupciji ali sličnem.

— Premestitev g. polkovnika Daskalovića. Včeraj, dne 25. t. m. je odpotoval na svoje novo mesto v Novi Sad g. polkovnik Aleksander Daskalović, kjer prevzema komando 7. pešpolka. V Ljubljani je bil dve leti kot predsednik vojaške razmetljive komisije na Kranjsko - italijanski meji in si je v tem svojstvu mnogo prizadeval, da se naši državi ohrani ekonomsko in s staljša narodnega čustva važna mesta in točke. Težak je bil spor zaradi Triglavskega vrha in Sedmerih triglavskih jezer. Nazadnje so postali Lahi nejevoljni nad protitažnjanskimi in pravičnimi polkovnikom in zahtevali izmenjo v paritetni komisiji. Gospodu polkovniku želimo srečno pot in prijetno bivanje v ponosnem Novem Sadu.

— Rektor ljubljanske univerze pri dr. Korošcu. Te dni je odpotoval kot zastopnik ljubljanske univerze k svečanostim v Peči rektor dr. Kidrič. ki je včeraj posetil prvotnega ministra dr. Korošca in se z njim razgovarjal o potrebah ljubljanskega vseučilišča.

— Novinarsko združenje pri svečanostih v Peči. Jugoslovansko novinarsko združenje bočja zastopala pri svečanostih uslužbenca srbskega patrijarha Dimitrija v Peči glavni urednik »Slovenca« Franc Smodej in Pier Krizanič.

— Imena porotnikov za jesensko poroto na zasledenih. Klefendijan Ivan, posestnik, Predtrg, Radovljica 42; Gornjaver Ivan, posestnik, Predtrg, Radovljica 1; Klemenčič Janko, posestnik in lesni trgovec, Redica, Radovljica 52; Perko Anton, posestnik, Cirkno, Litiša 8; Ingliš Matija, posestnik in gostilničar, Srednja vas 1, Skofja Loka; Jazbec Josip, posestnik, Perovo 12, Kamnik; Pangerc Ivan, posestnik, Selo 11, Radovljica; Grčar Albin, orož. stražn. v p. in posestnik, Zagorje 61, Litiša; Medven Rudolf, posestnik, Lesce, Radovljica 7; Vode Ferdo, posestnik in gostilničar, Kaplavska 20, Kamnik; Verbič Josip, posestnik, Vrhnika 7; Müller Viktor, trgovec, Zagorje 14, Litiša; Pernuš Josip, posestnik, Lesce 55, Radovljica; Vokelnik Jakob, posestnik, Predtrg 43, Radovljica; Pazler Valentin, posestnik, Zagorica 25, Radovljica; Fister Alojz, posestnik, Ovshe Radovljica; Kokali Josip, posestnik, Zagorica 19, Radovljica; Pavlič Anton, posestnik, Podgorje, Kamnik 17; Sitar Peter, posestnik Misovč, Radovljica; Hudovernik Ivan, trgovec, Dobje 20, Kranjska gora; Zihler Andrej, posestnik, Planina, 190 Logatec; Luskovec Urban, posestnik, Godešče 33, Skofja Loka; Hudovernik Simon, lesni trgovec, Poljska 26, Radovljica; Petrič Ivan, družabnik industrije vezeljen, Grad 14, Radovljica; Likozar Josip, trgovec in posestnik, Kranj 127; Pavliha Fran, posestnik in gostilničar, Hotič 32, Litiša; Marčič Rudolf, posestnik in major v p., Grad 123, Radovljica; Stancer Hinko, trgovec, Ljubljana, Dunajska cesta 10; Petrač Fran, posestnik, Kropa, Radovljica; Kos Fran, trgovec, Ljubljana, Židovska steza; Lokar Andrej, posestnik in lesni trgovec, Zg. Domžale 84, Ljubljana; Pretnar Jožef, posestnik, Redica 41, Radovljica; Ašič Alojz, posestnik, gostilničar in trgovec, Loka 20, Litiša; Lavrič Ivan, posestnik in trgovec, Cerknica 163; Novak Ignac, posestnik in gostilničar, Vnanje gorice 23, Ljubljana; Kokali Lovro, posestnik in usnar, Kropa, Radovljica. — Nadomestni porotniki: Medica Fran, trgovec, Ljubljana, Tržaška cesta 4; Richter Hinko, tovarnar, Ljubljana, Vožarski pot; Simonič Ivan, trgovec, Ljubljana, Celovška cesta 2; Polak Ivan, tovarnar in posestnik, Ljubljana, Nunska ulica 3; Sever Hinko, trgovec, Ljubljana, Stari trg 34; Puh Josip Rudolf, tovarnar in posestnik, Ljubljana, Gradaška ulica 22; Srebot Ivan, čevljar in posestnik, Ljubljana, Ravnikarjeva ulica 15; Skander Valentin, trgovec in posestnik, Ljubljana, Celovška cesta 20; Anton Zumer, posestnik, Ljubljana, Vrhovčeva ulica 3.

— Z ljubljanske univerze. K svečanostim ustoličenja srbskega pravoslavne patrijarha Dimitrija v Peči, je odpotoval kot zastopnik ljubljanske univerze dr. Franc Kidrič.

— Za trčice. Poljedelsko ministrstvo je odobrilo kredit v znesku 250.000 Din za ureditev državnih tržnic v tuzlanski, mostarski, osješki, mariborski in ljubljanski oblasti.

— Nov planinski grob. Triglavsko porzje je v nedeljo, dne 24. t. m. zopet zahtevalo svojo žrtve. To pot je našel smrt v gorah pravnik Vladimir Topolovec iz Ljubljane. Člani »Preporoda« in akademsko društvo »Jadrana« je hotelo v nedeljo odkriti na Kredarici spominski ploščo nedavno pomrečenemu osmošolcu Lenarčiču. Jurist Topolovec je bil določen, da govori ob tej priliki spominski govor pokojnemu Lenarčiču. Z osmošolcem Deregijem je šel v soboto popoldne Topolovec skozi Vrata do Aljažvega doma, kjer sta ostala čez noč. V nedeljo zjutraj na vse zgodaj pa sta se odpravila dalje v smeri proti znani severni steni. Okoli polne stele bila vrh stene, katero je Deregij srečno preplezal. Topolovec pa je hotel zaviti v stran in oditi po nemški poti do Kredarice. Nenadoma pa je omahnil in padel v prepad. Na Triglavu so tovariši že vzdihali ploščo in nestrojno pričakovali Topoloveca, ki je imel govoriti. Kmalu so zvedeli, da ga je doletela nesreča. Napotili so se iskati njegovo truplo. — Jurist Topolovec je bil sin železniškega nadrevidenta Davorina Topolovca. Bil je zelo marljiv in nadarjen dijak ter navdušen turist. Bil je star komaj 19 let.

— Oropna železniška blagajna v Bački. Te dni so neznani vlomilci vdrli v železniško blagajno tipa »Wertheim« na postaji Očaci v Bački. Tatovi so odnesli 18.000 dinarjev gotovine, ki je bila v blagajni. Strojlovec dosedaj žandarmerija še ni prišla.

— Uspeša stavka v Subotici. Pred nekaj dnevi so zahtevali delavci v tvornici »Ferrum« v Subotici povijanje plač in sicer za 5 Din dnevno. Po neuspehi pogajanjih je stopilo okoli 100 delavcev v stavko, ki pa je trajala samo en dan. Podjetje je namreč ugodilo delavskim zahtevam.

— Radi ženske. V selu Ivanki pri Pančevem je bil pred kratkim sejem. Pri tej priliki sta se sprla radi nekega dekleta dva mladeniča, ki sta se kmalu tudi dejansko spoprijela. Iz tega se je razvil cel boj, v katerega so se morali vmešati tudi orožniki. Med splošnim pretepom je bilo ranjenih 15 ljudi, a večje število kmetrov je bilo aretiranih in oddanih v zapore v Pančevo.

— Ženski Landru. Policijske oblasti v Hannoveru v Nemčiji raziskujejo te dni grozovit zločin neke 55-letne vdove Marije Krüger, ki je osumljena, da je tri svoje možje spravila na oni svet samo radi tega, da postane edina dedinja lepega premoženja. Iz prošlosti te žene pripovedujejo, da je prišla l. 1899. v Hamburg in je tam na več mestih služila kot gospodinja v boljših hišah. Pri tem si je prihranila toliko, da je kmalu kupila neki hotel s 60 sobami. Leta 1915 se je omožila s svojim starim rednikom Becklomm. Po enem letu pa je Becklomm na skrivnostnem način umrl. Marija je postala dedinja velikega premoženja. Že leta 1919 pa se je vnovič poročila in sicer z nekim 72 letnim posestnikom Zippelom. Po petih mesecih zakona pa je tudi Zippel umrl v zelo sumljivih okoliščinah. Marija pa je zopet podedovala vso možovo zapuščino. Tedaj je v neki vasi kupila lepo vilo in se s pomočjo časopisne anonce l. 1921 omožila s 73 let starim bogatim Krügerjem. Še pred poroko ji je zapisal vse svoje imetje. Septembra 1923 pa so nekega dne našli starčka s prerezanim grlom v njegovi spetnji. Ženska žena se je dolgo časa sprostila umilka oblastem, ki pa so slednjič vendarle prišle na sled grozovitosti propadla žene, ki je postala pravi ženski Landru.

— Opica vgriznila Stinesovo hčerko. Berinski časopis poroča, da je te dni vgriznila najmlajšo hčerko umrlega veleindustrija Hugo Stinesova opica. Stinesova hči je nameščena pri nekem filmskem podjetju kot režiserka. Zadobljena rana je precej nevarna in se je režiserka morala podvreči zdravniški operaciji.

— Kolera v Indiji. Po poročilih iz Alahabada se v Indiji zelo širi kolera. V zadnjih dneh je obolelo za kolero 3300 oseb.

Ljubljana.

— Tatvina. Pri regulaciji delih ob Ljubljani na Bregu je bila ukradena platnena plahta, vredna 1000 Din, last stavbenega vodstva za osuševanje barja. Strojlec dosedaj neznan.

— Golčuvil čevljarški pomočnik. Brezposeln čevljarški pomočnik Franc Anačič je izvalil od šivilje Marije Kovač pod pretezo, da ji naredi par lakastih čevljev znesek 100 Din kot naplailo. Naslednjega dne je neznanomkam pobegnil. Zapustil je v Ljubljani še drugo zabujočo upnico, Nežo R., pri kateri je bil na hrani in stanovanju. Ostal ji je 330 Din. dolžan.

— Ukradeni kolo. Kleparski vajenec Bögel je prijavil na policijo, da mu je dne 23. t. m. neznan uzmoril odpeljal izpred neke hiše v Prečni ulici kolo, vredno 2500 Din, ki je bilo last kleparskega mojstra Jerančiča.

— Nezgoda. Čevljarški pomočnik Jože Grum je padel 24. t. m. na Dolenjski cesti s kolesa ter si zlomil nogo, da so ga morali prepeljati v bolnico. Padec je povzročilo — cestno blato, na katerem je Grumu spodrsnilo.

— Pri delu se je ponesrečil. Leopold Corč, strojnik pri tvrdki Samassa je bil dne 25. t. m. zaposlen s popravilo gonilnega krmena v obratu nalajajoče se sesalke. Pri tem delu se je tako poškodoval, da so ga morali prepeljati v bolnico.

Maribor.

Dr. Vekoslav Kukovec je izstopil iz načelnstva JDS na skupni seji mariborske in ljubljanske JDS, v nedeljo dne 24. t. m. ker se, kakor je sam izjavil, ne strinja več s taktiko JDS.

Odlikovanje. Z redom Sv. Save 3. vrste je bil odlikovan znani mariborski zgodovinar profesor dr. Fran Kovačič.

Podpora za mariborsko gledališče. Kakor poročajo, je vlada baje v načelu šle sklenila, da se dovoli mariborskemu državnemu gledališču za prihodnjo sezono izredna subvencija v znesku 500.000 Din.

Policijska kronika. Danes je policija prejela 12 prijav in sicer: 1 ekces na ulici, 1 sviranje avstrijske himne, 3 prestopki cestno policijskega reda, 1 kolesarjenje po pešpoti in več drugih.

Avstrijska himna in Radecky - marš. V nedeljo zvečer so v stanovanju nekega P. v Klavni ulici svirali avstrijsko himno in Radecky - marš. Uvedena je preiskava.

Načrt Maribora. Pravkar je izšel nov načrt mesta Maribora, ki ga je priredil R. Badjura. Načrt ima priročno obliko in je radi svoje preglednosti in preciznosti zlasti pripraven za potnike in tuje. Dobi se za malenkostno ceno v knjigarni Kleinmayer & Bamberg v Ljubljani, kakor tudi po vseh knjigarnah.

Dopisi.

Sestanek jugoslovansko-čehoslovaške liže v Rog. Slatini se je vršil v nedeljo 24. t. m. Sestanek je krasno uspel. Z jutranjimi vlaki iz Maribora in Ljubljane je prišlo okoli 100 društvenih članov. Po kratkem pozdravu se je vršilo ob 11. dop. zborovanje v mali dvorani zdraviliškega doma. Zborovanje je predsedoval g. Bureš iz Maribora. Referate o delovanju društva in njegovih ciljih so podali g. generalni konzul Otokar Beneš, dalje predsednik češke obč. Ružička, dr. Reisman, dr. Pivko in Govekar. Zborovalce je prisrčno pozdravil zdraviliški ravnatelj dr. Šter. Zborovalci so poslali udanostni brzojavki kralju Aleksandru in predsedniku čehoslovaške republike Masaryku. Zborovanje je trajalo do dveh popoldne v dvorani hotela Triglav. Popoldne so si ogledali zborovalci krasote in znamenitosti Rogoške Slatine. V veselo razpoloženju so zborovalci pred razhodom sklenili, da se bodo vsako leto enkrat sešli v Rogški Slatini.

Zadnji dan velesoja.

Včera, dne 25. t. m. je bil zaključen IV. ljubljanski vzorčni velesojem. Tekom včerašnjega dne je bil obisk zadovoljiv in je bilo zlasti popoldne opažati, da si posetniki žele zadnikrat ogledati letošnjo razstavo. Veliko zanimanje je vladalo za uspehe IV. velesoja, vendar točnejših podatkov ni bilo mogoče zvedeti, ker sejska uprava še ni izdelala zaključka.

V splošnem se da brezpogojno trditi, da je letošnji velesojem v vsakem oziru daleč prekosil prejšnje tri. V vsemu je obiskalo razstavo 140 do 150 tisoč ljudi iz najrazličnejših krajev. Včera, raj so se vpisali v sejsko spominsko knjigo tudi še nekateri odličnejši gostje, kakor podpredsednik trgovske zbornice v Skoplju Petar Jakimović, tajnica praške trgovske zbornice dr. Božena Lukáševá in župnik Karel Tuma iz Savinjske doline, ki je pripeljal na razstavo večjo skupino kmetrov ter tajnik industrijske centrale v Beogradu Blašković.

Tudi zadnje popoldne je bilo sklenjenih nekaj večjih kupčij, popoldne pa se je živahno razvila detajlna razprodaja razstavljenih manjših predmetov. Pri tej priliki so prišli razstavljalci sami na plemenito idejo in so zbrali med seboj večjo množino manjših predmetov, katere bo prejelo tajištvo okrajnega glavarstva za ljubljansko okolico, ki bo pridelilo tombolo in izkupiček razdelilo med pohojrsko poplavljenice.

V sejski upravi se je zglasilo več razstavljalcev, ki so izrazili željo, da se razstava podaljša. Uprava je hotela sporazumno s razstavljalci to tudi storiti v namenu, da se ves dobiček v enem dnevu sklenjenih kupčij votira poplavljenec na Gorenjskem. Vendar je ta predlog vsled raznih težkov zavrnjen ter se je velesojem zaključil točno deseti dan.

V splošnem so delale najboljše tekstilna, strojna in živilska industrija ter plemenine. Od teh se je za udeležbo na prihodnjem velesojem prijavilo največ razstavljalcev. Ena tretjina sejskega

prostora je že obvezno oddanega za prihodnje leto, to se pravi, da so si hoteli nekateri razstavljalci zagotoviti za bodoči velesojem prostor na ta način, da so podpisali obveznico in izvršili naplailo za razstavljeni prostor. Formalnih prijav za prihodnji velesojem pa je toliko, da je pričakovati pomanjkanje prostora.

Popoldne se je z neverjetno naglico izvršila demobilizacija velesoja. V kolikor posamezni razstavljalci niso razprodali svojega blaga, so ga zadelali v zaboje in odpeljali. Zaključitev velesoja se je izvršila na triumfalen način. Skrajno neugodno in hladno vreme je preprečilo pričakovani obisk na veseličnem prostoru, ki je bil okoli polnoči popolnoma izprazen.

Kakor smo poučeni, ostane higijenska razstava še nadalje odprta. Glede lovškega paviljona pa je dvomljivo, da bi ostal odprt tudi izven zaščite velesoja, ker bi v tem slučaju zahtevala davčna oblast tudi svoje.

O uspehi prireditvi letošnje vzorčne razstave v Ljubljani se inozemsko časopisje te dni zelo pohvalno izraža. Predvsem je treba omeniti, da je srbsko in hrvatsko časopisje posvetilo veliko pozornosti letošnji sejski prireditvi, o kateri je poročalo obširno in točno. Vse to je nov dokaz, da ta naša reprezentativna narodno-gospodarska institucija v polni meri dosega svoj namen in naravnost krasno uspeva.

Uspehi velesoja pa so najlepše plačilo zares poštenemu predstvedstvu velesoja, kateremu stoji na čelu predsednik glavnega odbora g. Fran Bonač in predsednik upravnega odbora gosp. Ivan Knez, ki sta si stekla na našem narodno-gospodarskem polju neveljavih zaslug v vsakem oziru, a predvsem na torišču velesojemskega delovanja. In še veliko takih mož si želimo, da bo naše gospodarsko življenje šlo ono pot procvita, ki jo začrtujejo izredni naravnost razstavljalci. Ena tretjina sejskega

Gospodarstvo.

Zakon o taksah.

Na zborovanju notarskega kolegija, ki se je vršilo 29. junija t. l. so bile sklenjene nastopne resolucije, ki so bile predložene Delegaciji Ministrstva Financ v Ljubljani:

Zakon o taksah in pristojbinah z dne 25. oktobra 1923 je netočen in nesocialen ter mu manjka predvsem preglednosti. Vidi se mu, da so ga sestavljali faktorji, ki ne poznajo prometnih razmer v Sloveniji in ne starega avstrijskega pristojbinskega zakona in ki je vsled tega povzročil med narodom in juristi veliko zmedo, ker si ga vsak razlaga po svoje. Po izidu zakona je skušala te nedostatke odpraviti anketa zastopnikov odvetniškega, sodniškega in notarskega stanu, kar pa se ji ni posrečilo. To dokazujejo dopisi raznih ministrstev o dvomih, ki so nastali glede uporabe taksnega zakona.

Tako določuje tar. post. 139 taks. zak., da znaša taksa za izbris ali znižbo vseh vrst zavarovanja, če se ne izdajo sklepi, 20 Din, če se pa izdajo odločbe ali pismeni nalogi po 50 Din. Tu se vidi nepoznavanje zemljknižnega zakona, ki je v Sloveniji in Dalmaciji v veljavi in ki pravi, da mora zemljknižni sodnik na vsak zemljknižni predlog izdati sklep, ne izdaja pa ne odločb in ne pismenih nalogov. Vsled dopisa gen. direktije posrednih poreza na ministrstvo pravde pa ne velja plačanje te takse samo za brisanje onih pravic, ki so določene v tar. post. 139, temveč tudi za brisanje služnosti, odkupne pravice, prepovedi odtujitve in obremenitve, užitnih pravic itd. Ta dopis pa utemeljuje naravnost razširjenje taksnega zakona, odnosno tar. post. 139. Taksa za izbris po 50 Din je na vsak način previsoka.

V zemljknižni knjigi je uknjiženih še mnogo terjatev, ki znašajo manj nego 5 Din in za katerih zbris bi se po temtemkar moralo plačati 50 Din. Če se ta taksa že vpletje, mora biti grobošivna, ne pa za vse terjatve enaka. Zemljkniška knjiga bo prišla v nered, ker se ne bodo plačani dolgov in neobstoječe terjatve vsled previsoke takse zbrisovali, pač pa kopičili. Stari avstrijski zakon je bil v tem oziru veliko boljši, ker je določal, da je zbris terjatev in pravic do zneska 200 kron kolka prost. Točka 12 dopisa določa, da se mora plačati po tar. post. 138 taksa, če da se odpiše parcela od obremenjenega posestva in se pripiše k obremenjenemu. To se smatra za razširjenje obremenitve, kar pa ne velja po zemljknižnem zakonu. Taki slučaji odpisa in pripisa parcel so pa zelo redki, zgodijo se navadno tedaj, če so na dotičnem posestvu vknjižena bremena, ki so že zastarana ali pa poravnana in jih misli pridobitelj v doglednem času zbrisati dati, kar pa bi do desetkrat premislil, dokler mora plačati od vsakega zbrisu 50 Din takse. Ta točka dopisa

določa nadalje, da se mora v slučaju, da se odpiše parcela od obremenjenega posestva brez prenosa bremen, plačati takso po tar. post. 139, ako se pa odpiše s prenosom bremen, pa po tar. post. 138 taksnega zakona. Da je ta določba krivična, naj dokazeta naslednja dva primera:

1. A je pridobil od B parcelo za določeno vrednost 500 Din. Na prvotnem posestvu, od katerega naj se ta parcela bremena prosto odpiše, je vknjiženih pet upnikov za različne zneske, katerih skupna vsota znaša 1425 Din. Vsi ti upniki dovolijo novemu lastniku, da sme pridobljeno parcelo odpisati brez prenosa njihovih terjatev. Novi lastnik bi moral plačati z ozirom na to, ker odpiše parcelo brez prenosa teh terjatev, takso petkrat po 50 Din, t. j. 250 Din.

2. A je pridobil od B parcelo v vrednosti 500 Din ter jo odpiše od njegovega obremenjenega posestva s prenosom bremen, ki znašajo skupaj 250.000 Din. V tem primeru bi moral plačati novi lastnik po tar. post. 138 takso v znesku 2505 Din in je razširjenje zastavne pravice brezsmiselno, ker je bila dotična parcela že prvotno zastavljena za bremena v znesku 250.000 Din.

Po točki 13 tega dopisa je uporabljati tar. post. 139 in 33 t. z. tudi tedaj, če upnik dovolji, da se sme parcela odpisati brez prenosa terjatev, kar pa se je doslej kolkovalo le z 2 Din. N. pr.: A je pridobil 500 Din vredno parcelo od posestva, na katerem je intabuliran C za 250.000 Din, ki dovoljuje z ozirom na to, da mu nudi ostalo posestvo dovolj varnosti za njegovo terjatve, odpis parcelo brez prenosa terjatev. Po gornji razlagi bi se morala ta odpisna izjava kolkovati z 1250 Din in poleg tega še po tar. post. 139 z 50 Din. Ta določila se morajo takoj odpraviti ali pa vsaj zelo omiliti, ker resno ogrožajo zemljknižni promet.

Pri nekem sodišču se je zgodilo, da je zaprosila stranka za vknjižbo zastavne pravice pcto. 20.000 Din in za vknjižbo zemljknižne prednosti pcto. 300 Din pred to terjatvijo. Sodišče je zahtevalo po t. p. 138 najprej takso od vknjižbe zastavne pravice pcto. 20.000 Din, t. j. 205 Din in nadalje od vknjižbe prednosti pcto. 300 Din takso 205 Din, kar je nepravilno, ker bi smelo zahtevati za vknjižbo prednosti od 300 Din kvečjemu 10 Din.

Tar. post. 138 se tudi mora plačati, če se izda več nego tri odločbe (sklepi), za vsak sklep po 5 Din. Sodišča tolači to tako, da je treba, če se da od zemljknižnega predloga več sklepov nego tri, plačati od vsakega nadaljnega po 5 Din. Pravilno se ne bi smelo od sklepov računati nobene takse, ker izda sodnik na zemljknižni predlog le en sklep, od katerega dobi

udeleženci vsak po en izvod in je zato ta taksa neutemeljena. Tar. p. 231 zahteva za vsako takšno in davčno prijavo takso po 5 Din, kar so davčni uradi do junija tudi izvajali, poslej pa nenkrat opustili, ne da bi naplačeni denar vrnili. Zato predlagajo:

Takšni zakon od 23. oktobra 1923 naj se ukine, ker prehuho obremenjuje prebivalstvo Slovenije in Dalmacije, kjer je zemljknižni zakon v veljavi, in zato je njuno potrebno, da se takoj skliče anketa strokovnjakov, ki bo sestavila predlog za nov takšni zakon, ki bo točen in pravičen ter ki bo ustrezal potrebam države. Predno pa se še to anketo skliče, naj se dosedanj takšni zakon omili v onih točkah, k' najbolj obremenjujejo javni promet za pravilno presojo pristojbinskih slučajev je v naši pokrajini absolutno potrebno temeljito znanje materijelnega prava in pristojbinskega zakona stare Avstrije in zato naj se zopet vpostavi pristojbinski uradi, ki bodo vršili pravično odmerjanje pristojbin in taks. Po sedanjem takšnem zakonu je strankam odvzeta pritožba radi odmere pristojbin in se naj zato uvede inštanca za pritožbe take vrste. Predno pa se novi pristojbinski zakon izda, naj se vpoštevata vacatio legis, tako da se da dotičnikom, ki imajo posla s pristojbinskimi zadevami, prilika, temeljito se seznani z njim.

V Ljubljani, dne 4. avgusta 1924

Notarska zbornica.

Zbornični predsednik:

Hudovernik.

× Gremilj trgovcev v Celju naznanja vsem gospodarskim in pridobitnim krogom, da je iznešena vest o ukinitvi celjske carinarnice demantirana. Na podlagi rešenja g. ministra financ O. štev. 34.994 z dne 19. julija t. l. je sicer carinarnica II. reda v Celju ukinjena, toda pretvorjena v oddelek glavne carinarnice I. reda v Mariboru. S to spremembo se pa v bistvu ni prav ničesar izpremenilo, ker ta oddelek vrši carinske ekspedicije nemoteno dalje, kot prejšnja carinarnica II. reda. Toliko vsem gospodarskim in pridobitnim krogom v vednost. Načelnistvo.

× Živinski sejem v Sarajevu. Mestna občina Sarajevo priredi s sodelovanjem vseh gospodarsko-trgovskih ustanov v Sarajevu veliki sejem za živilo in živalske proizvode, ki se vrši 21., 22. in 23. septembra t. l.

× Železniški olajšave za posetnike II. kongresa trgovskih zbornic v Beogradu. Ministrstvo saobraćaja je z odlokom štev. M. C. 17.436 z dne 16. t. m. dovolilo vsem posetnikom II. kongresa trgovskih zbornic in združenim izvoznikom, ki se vrši v Beogradu dne 30. in 31. t. m., vožnjo za polovično ceno po državnih železnicah v vseh razredih in v vseh vlakih — razen ekspresnih. — Olajšava velja za čas od 25. avgusta do 4. septembra t. l. Na odhodni postaji je kupiti celo vožno karto, ki bo veljala tudi za povratek, ako se pokaže legitimacija, ki jo dobi udeleženci kongresa pri predstvedstvu kongresa.

× Zvišanje davčne varščine pri uvozu in izvozu blaga. Finančni minister je z odlokom z dne 28. maja 1924, št. 260 določil, da se odstotek davčne varščine, kakor ga je sklenil začasni finančni komite dne 14. julija 1920, št. 8327 z 2% in ki ga pobirajo carinarnice, poviša na 4% od deklarativne vrednosti blaga vsem onim osebam, ki ne dokažejo, da so svoj uvozni ali izvozni obrat prilagajali davčnim oblastvom in plačali davek za pretekla leta in za vsa prošla četrtletja tekočega leta. Za pobiranje in zaračunavanje davčnih varščin ostanejo še nadalje v veljavi dosednji predpisi.

× Srednja strokovna šola za drvarstvo Industrijo v Drvaru (Bosna) se otvori v začetku šolskega leta 1924/25. Namen šole je, da vzgoji tehnično-gozdno-manipulativno in komercialno izvežban naraščal za upravljanje lesnih podjetij. V šolo se bodo sprejemali dijaki z dovršeno 4 razredno gimnazijo ali trgovsko šolo in s položenim nižjim letalnim izpitom. Začasno bodo dobivali dijaki hrano v uradniški menzi proti plačilu 450 Din mesečno. Stanovanje dobijo dijaki brezplačno v šolski zgradbi. Posteljnino in dva para perila mora prinesiti vsak dijak s seboj. Prošnje za sprejem v šolo je predložiti najkasneje do 6. septembra t. l. ministrstvu trgovine in industrije, oddelku za Bosno in Hercegovino in likvidaciji v Sarajevu. Prošnje je priložiti: 1. šolsko spričevalo, 2. zdravniško spričevalo. Dijaki, katerim bo naznanjeno, da so sprejeti v zavod, se morajo prijaviti pri šolskem ravnatelstvu v Drvaru najkasneje do 20. septembra. Reden pouk se začne 22. septembra 1924. Šola traja štiri leta.

DOBAVE.

× Dobava mesa. Pri Intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se bo vršila dne 22. avgusta t. l. ponovna javna ustnena licitacija glede dobave mesa za ljubljansko garnizijo. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

× Dobava pisarniškega materijala. Dne 1. septembra t. l. se bo vršila pri ravnateljstvu državnih železnic v Sarajevu ofertalna licitacija glede dobave različnega pisarniškega materijala. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

× Dobave. Dne 22. avgusta t. l. se bo do vršile pri komandi Karlovaškega vojnega okrožja, Karlovač, nadalje pri komandi mesta Murska Sobota v Murski Soboti in pri komandi mesta Sušak na Sušaku ponovne ustneme licitacije glede dobave mesa. — Dne 23. avgusta t. l. se bodo vršile pri Intendanturi Savske divizijske oblasti v Zagrebu in pri komandi mesta Dolnja Lendava v Dolnji Lendavi ponovne ustneme licitacije glede dobave mesa. Dne 25. avgusta t. l. se bo vršila pri komandi Varaždinskega vojnega okrožja, Varaždin, ponovna ustnema licitacija glede dobave mesa. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

Začetek šolskega leta.

— Državna dvorazredna trgovska šola v Mariboru. Ponavljalni izpiti se pričnejo v sredo dne 10. septembra ob 8. uri. Vpisovanje v prvi letnik je v petek 12., v drugi letnik v soboto 13. in otvoritvena služba božja v nedeljo 14. septembra. Pričetek rednega pouka je v ponedeljek 15. septembra. Priloge za vstop na zavod so možne tudi pisnimenim potom. V ta namen je treba priložiti zadnje šolsko izprijčevalo, pri novih učencih tudi rojstni list.

Začetek šolskega leta 1924/25 na drž. ženskem učiteljskem v Ljubljani. Od 1. do 3. septembra se vrše ponavljalni in dopolnilni izpiti, tudi oni iz pedagogike za vsprejem v IV. letnik (licejke), od 4. do 6. septembra pisnični zrelostni izpiti, 12. in 13. septembra pa ustni zrelostni izpiti. Vpisovanje v otroški vrtec, 1. do 4. razred dekliške vadnice in II. do IV. letnik učiteljskega je 13. septembra dopoldne, 14. septembra ob 8. uri pa otvoritvena služba božja v cerkvi Srca Jezusovega. Redni pouk se prične dne 15. septembra ob 8. uri. — Podrobnosti so razvidne na deski v veži šolskega poslojca.

Pričetek šolskega leta 1924/25 na državnem moškem učiteljskem v Ljubljani. Dne 2. septembra prihlas za sprejemni izpit v II. do IV. letnik, 4. do 6. septembra ponavljalni in sprejemni izpiti v višje letnike, 6. septembra pisnični, 9. do 11. septembra ustni zrelostni izpiti, 13. septembra od 8. do 10. ure vpisovanje učencev v vadnico, od 10. do 12. ure pa vpisovanje gojencev v letnike. 14. septembra otvoritvena služba božja. 15. septembra redni pouk ob 8. uri. — Podrobnosti na črni deski zavoda.

— Na državni realki v Ljubljani bo vpisovanje učencev v I. razred v petek, dne 12. septembra od 8. do 9. ure; istega dne ob 9. uri se bodo vršili sprejemni izpiti za ta razred. Razredni (ponavljalni) izpiti se bodo pričeli v ponedeljek, dne 1. septembra. Učenci iz drugih zavodov, ki žele delati sprejemni izpit, odnosno sprejem v razrede od drugega dalje, in pa učenci, katerim je dovoljen naknadni ali dodatni izpit, naj se zgledajo v sredo, dne 3. septembra ob 11. uri. Nižji in višji tečajni izpiti se bodo pričeli v sredo, dne 3. septembra ob 8. uri. Vpisovanje učencev, ki so že obiskovali zavod in pa na novo sprejeti, bo v soboto, dne 13. septembra ob 8. uri v razredih, v katere spadajo. V nedeljo, dne 14. septembra bo ob 8. uri sv. maša; v ponedeljek, dne 15. septembra pa se prične redni pouk. — Ravnateljstvo.

To in ono.

LETEČI HOLLANDEK NA AMERIŠKEM OBREŽJU.

Angleški listi so poročali, da je zadržana nekako 15 milj od Long Islanda na odprtem morju neka ladja, ki predstavlja plavajočo ameriško bar največjih dimenzij. Slučajno mimo potujoči potniki so mogli sporečiti par podrobnosti. Je to luksuzni parnik, približno 2000 ton velik, ki se nahaja pod angleško zastavo in ki je nad vse strogo zastražen, da se pride na ladjo le, če se pove službujočim stražnikom parolu. Na ladji vlada najrazpoloženejši življenje in največje pojedinje, od katerih ve povedati zgodovina, so v primeri z njimi otroška igranja. Dolarski kralji vse Amerike, knezi vsega sveta imajo na ladji svoje sestanke in nazstrožje policija pazi, da se ne dogaja nerednosti ali da bi se vihotapili nepoklicani. Cene so seveda bajno visoke. Kozarec vode velja en dolar, kozareček viskija en angl. funt, steklenica šampanjca kar dvajset dolarjev. Rafinirana godba, ples, igre, kratka vse, kar si požel človek, je na krovu ladje in obisk je zato tako velik, da je treba vse polno gostov vsled prenapolnenosti ladje odkloniti. Z ozirom na te vesti so pričele ameriške carske ladje pravi lov na tajinstveno ladjo. Pa bi bil uspeh zasiguran, so sklenili z Anglijo celo posebno konvencijo, da se smejo odstraniti od obrežja petnajst milj. Toda vse iskanje je bilo zaman in od skrivnostne ladje ni bilo niti sledu. Ravno tako pa tudi ni imel sreče nek francoski poročevalec, ki je na lastno pest iskal zagonetno ladjo. Vsled teh negativnih poročil, izjavljajo sedaj francoski listi, da ni vsa zagonetna ladja nič drugega ko leteti Holandec, ki se pojavi vsako leto v pasjih dnevih in ki je sicer znan tudi pod imenom morske kače ali časnikaške race. Angleški listi pa na to nečejo blamaže priznati in zato vseeno vzdržujejo svojo vest in se norčujejo iz svojih rojakov preko luže, ki izljudajo na znotraj suhi, ki pa bodo kmalu obdani od pasu alkohola.

SAN MARINO

je ena najmanjših republik sveta. Meri celih 61 kvadratnih kilometrov in šteje 12.027 prebivalcev. Na en kvadratni meter pride torej 197 prebivalcev. Sicer pa je San Marino urejeno čisto kot svobodna država. Ima svojo vlado, svoje dolgeve in tudi svojo vojsko, ki šteje v mirnem času 60 mož, v vojnem pa 38 oficirjev in 938 mož. Na čelu vlade sta takozvana dva čala.

pitani reggenti. Letos sta bila izvoljena Giuliano Gozzi in Filippo Mularoni. Bolj zanimivo pa je opisal San Marino tudi pri nas znani češki pisatelj Čapek. Njegov opis je tako humorističen in zanimiv, da ga približujemo tudi mi. V svojem potopisu pravi Čapek: »Prostori avtomobil z napisom Rimini-San Marino me je premočil, da sem se odpeljal v najmanjšo republiko sveta. Te vrstice pišem ravno v osrčju te republike. Mnoge lepote te častivredne države so mi ušle, kajti ujel nas je grozovit dež z meglo in oblaki. Vem samo to, da smo se vozili strahovito navkreber, vedno navzgor v oblake in sedaj sedim čisto navadno med oblaki, v čudovito skakalnem gnezdu, ki je od vseh strani obdan od oblakov in prepado. Mesto ulice so tu sama stopnišča, na vrhu skale pa grad, vsaka hiša ko trdnjava na skalni terasi nad strmimi prepadi, ki vodijo v neznane nižine, iz katerih se vali megla. Skratka, samo največja divjost, orlovska slikovitost, ki si jo sploh morete predstavljati. Ko sem zavžival v reprezentativnem restoranu republike bifeček na olju in kozjem siru, se je zbral ves San Marino in me gledal. Domačin, po poklicu inženjer, se je spustil z menoj v pogovor. V groznem besednem boju (on se je namreč boril s francosčino, jaz pa z italijansčino, pri čemur sta nam oba jezika prizadejala neverjetnih težkoč) mi je pojasnjeval, da je San Marino dejansko popolnoma neodvisna republika, ki je za časa vojne postavila le dobrovoljce, da ima okoli 5000 prebivalcev, nad katerimi vlada blagodejno in na splošno zadovoljnost senjor Gozzi, pa čeprav sem sam videl na vogalih napis, katerih evrvija je veljal drugim voličnam, najbrže opoziciji. Inženjer mi je skušal dopovedati zgodovino San Marina, toda z rokami se ni dalo tega doseči. Od Čehov je mislil, da izhajajo od Grkov. Poblížljivi zvez pa vsled opisanih težkoč nisem mogel doseči in zato naj moje delo dokonča kdo drugi. Izbere pa si naj boljši dan, ko ne bo ta najstarejša republika Evrope ves dan zavita v oblake; ker drugače ne bo njegov potopis dosti boljši.

Nasprotja o Marsu. Približanje Marsa zemlji je zopet oživilo razprave, če je Mars obkrožen ali ne. Delali so se celo veliki poskusi, da bi se potom radio brzojav prišlo v stik z ljudmi na Marsu. Kljub temu pa astronomi večinoma odločno tale možnost, da bi na Marsu živeli ljudje. Najinteresantnejše se je izjavilo o tem vprašanju profesor Low, ki je dejal: Mars je veliko starejši planet od zemlje. Zato vladajo na Marsu

tako različne razmere, da so morala tam nastati popolnoma drugačna bitja ko na zemlji, če so sploh nastala. Vsled tega je tudi gotovo, da je izključeno, da bi dobili od njih odgovor, tudi če bi bili naši signali od bitij Marsa opaženi. Morebiti obstoje bitja na Marsu v obliki misli, ki jih človeštvo sploh opazi ne more. Morebiti vidijo potem spektra. Ne vemo, če niso Marsovci že na zemlji, če nas ne rede na sličen način, kakor mi redimo konje. Naše oči so v stanju, da vidijo samo predmete od gotove gostote in gotovega obsega. Poskuse, da se vpostavi zveza z Marsom pa je treba nadaljevati, tudi če se ve, da so brezuspešni. — Iz Kanade poročajo, da so operaterji z brezžičnim brzojavom na postaji Point Grey opazili tajinstvene znake, ki niso v nobenem brzojavnem seznamu in ki bi mogli priti z Marsa. Astronomi pa v to ne verujejo. Na splošno pa so bila skoro vsa opazovanja od slabega vremena zelo ovirana.

Moderna ženska obleka. Neka romunska ženska revija je ugotovila, da je sedaj ženska obleka najlažja, odkar pozna svet modo. Vse skupaj tehta ženska obleka samo 2 funta in 300 gramov. V prejšnjih časih pa je tehtala tudi najlažja ženska obleka sedem do devet funtov. Danes tehta ženska obleka, kakor navaja omenjeni romunski ženski list, sledeče:

Klobuk	75 gramov
Obleka iz marocaina	120 "
princeps-podnje krilo	150 "
ostalo spodnje krilo	270 "
podveznice	240 "
flor nogavice	60 "
čevlji	360 "

skupaj . . . 1275 gramov

Nekateri dame pa omeje svoje spodnje perlo za nadaljnjih 175 gramov in če imajo ostržen las, potem se še za 50 do 100 gramov lažje.

Iz Mehike. Bubi glavice so našle v Mehikancih odločne nasprotnike. Vodi se nepriznani boj. Mladi Mehikanci ustavljajo vse ženske z bubi glaviciami na ulici in jim porežejo one lase, katere jim je brikve pustili. Kreproko oporo imajo ti nasprotniki ostrženih las v ženah z dolgimi lasmi, dočim branijo preganjane bubi glavice starejši gospodje, ki so prav tako odločni Mehikanci ko mladi Mehikanci. Tako ima Mehika k sreči tudi letos svojo državljansko vojno.

Nedolžna kôpeniklâda. Grof Feliks Sigaldi je prišel lepega dne v burbonsko palačo in izjavil v odločnem tonu, da je tajni policist, ki ima skrbeti za osebno varnost novovzvoljenega predsednika republike. Dal je pregledati vse ključavnice, če so dovolj dobro zapirajo, dal je nastopiti republikanski gardi, da se prepriča, če je vse v redu in nato je odšel v predsednikovo kuhinjo in naročil obed za predsednika. Par dni je tako vladal in vso sobje v palači je našlo to v redu. Samo nek sluga je postal pozoren in končno dognal, da nima grof za svoje nadzorstvo prav nobene pravice. In tako je prišel grof pred sodišče. Nobenega slabega namena mu ni bilo mogoče dokazati. Objed je teknil predsedniku republike izorno in vse je šlo pod njegovo režijo izvrstno. Ker je imel grof poleg tega vsled vojne zelo uničene živce, je bil obsojen samo na sto papirnatih frankov globe.

Štirinajstletna morilka. V neki vasi pri Marseillu je imelo štirinajstletno dekle razmerje s petinajstletnim sinom nekega dnarnarja. Parček demnutiv se pač prilaga, se je hotel poročiti. Toda dninar se je temu uprl. To je dekle tako ujezilo, da je potekala dninarja za neko ograjo in ga ustrelila v čelo. Dninar je bil na mestu mrtvega. S smokresom v roki se je nato mlada morilka javila policiji in izjavila, da ne bi mogla svojega čna obžalovati niti na morišču, zakaj tako nečloveški oče, ki brani tako poroko, ne zasluži nobenega usmiljenja.

Charmanis enians. (Ljubki otroci.) Pod tem naslovom poroča »Le Matin« o prihodu 150 nemških komunistov-malčikov v Pariz, kamor so dospeli pred nekaj dnevi na povabilo odraslih francoskih komunistov, na počitnice. Pripeljali so se v treh posebnih vagonih ter izstopili na Gare de l'Est. Komaj so izstopili, so intonirali »Internacionalo«. Nekateri izmed njih so nosili plakate z napisom: »Nemški in francoski otroci so bratje in sestre.« — Ljubek pogled, pravi »Le Matin«. Ljubek prizor. Škoda, da program potovanja ne vsebuje turneje po opustošenih krajih. Mladi komunisti bi bili videli tam gniliv zgrad francosko-nemškega bratstva, ki bi ga bil ob vrnitvi v »Vaterland« lahko opisali svojim doma ostalim malim sodrugom.

Lastnik:
Konzorcij »Narodnega Dnevnika«.
Glavni in odgovorni urednik:
Železnikar Aleksander.
Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani.

88

Gospa Strong, Hazel in gospod Thurman so bili lord Tenningtonovi gosti na krovu njegove jahte. Gospa Strong mu je baš zagotavljala, da jih je zelo razveselil njegov obisk v Kapetownu in da zelo obžaluje, da se morajo zaradi nekega pisma iz Baltimore vrniti prej v Ameriko, predno so nameravali.

»Kdaj se odpelujete?« je vprašal Tennington. »Početkom prihodnjega tedna,« je odvrnila.

»Sijajno,« je kliknil gospod Thurman. »Jaz imam zares srečo. Tudi jaz se moram kar najhitreje vrniti in tako mi bo čast, spremljati vas in vam še nadalje pomagati.«

»To je lepo od vas, gospod Thurman,« je odgovorila gospa Strong. »Dano nam bo torej, še nadalje biti pod vašim varstvom.«

V dnu srca bi pravzaprav želela, da bi bila rešena njegove prisotnosti. Zakaj, tega ni pravzaprav sama vedela.

Trenutek pozneje je kliknil lord Tennington: »Imam sijajno idejo, zares sijajno!«

»To bo sijajna ideja!« je porogljivo pripomnil Clayton. »Hočete odpluti čez južni pol na Kitajsko.«

»Ah, Clayton, ne bodite zlobni, ker niste prišli sami na to misel. In vendar bodo vsi potrdili, da je moja ideja sijajna. Če je gospej in gospodični Strong, kakor tudi gospodu Thurmanu všeč, naj se peljejo vsi z nami na naši jahti v Anglijo.«

»Vsekakor,« je pritrdil tudi Clayton. »To je dobra misel, dragi Tenny!«

»Potem odrinemo pričetkom drugega tedna, kakor je vam prav, mrs. Strong.«

»Hvala vam, lord Tennington,« je odvrnila dama, »toda vaše povabilo je tako velikodušno, da ga ne moremo sprejeti.«

»Zakaj ne,« je vprašal Tennington, »Z vašo jahto se vozite ravnotako dobro; kakor na vsaki potniški ladji in bodete imeli vse udobnosti. Mi vsi želimo, da sprejmete povabilo.«

Tako so sklenili, da odpotuje cela družba prihodnji ponedeljek.

Dan po odhodu iz Kapetowna sta sedeli obe deklici v Hazelini kajuti in si kazali fotografije, ki sta jih napravili, odkar sta odpotovali iz Amerike. Jane je vpraševala in Hazel ji je dajala potrebna pojasnila.

»Ah tu,« je dejala naenkrat, »je mož, ki ga poznaš. Ubogi človek! Že tolikrat sem hotela govoriti s teboj o njem, pa nisem mogla!«

Držala je malo sliko tako, da Jane ni videla obraza.

»Imenoval se je John Caldwell,« je nadaljevala Hazel. »Se ga spominjaš? Pravil je, da te je poznal. Je Anglež.«

»Ne spominjam se tega imena,« je odvrnila Jane. »Pokaži sliko!«

»Ubogi človek je padel med vožnjo ob obali krova,« je razlagala Hazel in podala prijateljici sliko.

»Je padel s krova? — Kaj, Hazel, saj vendar ni mrtev? Hazel, ti se le šališ,« je stokala Jane.

Nezavestna se je zgrudila na tla, predno je je osupla Hazel mogla presteči.

Opomogla se je čez nekaj časa. Potem sta obe dolgo sedeli brez besede.

»Nisem vedela, Jane,« je dejala Hazel, »da si Johna Caldwellja tako dobro poznala.«

»John Caldwell?« je vprašala mis Porter.

»Odkod imaš to ime?«

Z malim stroškom Vam napravi

najboljšo hrano!

Stara tovarna nogavic in pletenin

Ustanovljena l. 1888 — Poštni predal 44 — Telefon 425

Varstvena znamka!

M. Franzl & sinovi

(Lastnik Feliks Franzl)

Ljubljana, Privoz št. 10

OBLEKE

narejene največja izbira

samo v trgovini

O. BERNATOVIČ

MESTNI TRG 5

Vedno zadnje novosti

SAMO

GRICAR & MEJAC, Šelenburgova ulica 3.

Manufakturna trgovina

Marija Rogelj

se je preselila v popolnoma druge prostore na Sv. Petra cesto št. 26, nasproti hotela Tratinik.

Velika izbira!

Dobro blago! Nizke cene!

Trboveljski premog in drva

dobavlja

DRUŽBA ILIRIJA

Ljubljana Kralja Petra trg 8

Telefon št. 220

Plačilo tudi na obroke!

Oglašujte v

Nar. Dnevniku

Suhe gobe

kupeje Sever & Komp. Ljubljana, Wolfova ulica.

Beli damski filc-klobuki

došli. Cena od 180 Din višje. Minka Horvat, modistka, Ljubljana.

Proda se

dobro ohranjeno pohištvo za 1 sobo in kuhinjo. Ponudbe na upravo lista pod „Pohištvo“.

Minar

samski, trezen in zanesljiv se sprejme takoj v stalno službo s plačo in vso oskrbo po dogovoru. Ponudbe je poslati na: VINKO TOMŠIČ, valjni mlin Vrhnika št. 333.

Kupi se

do 200m² zemlje na periferiji mesta. Ponudbe s navedbo cene na upravo lista pod „Dom“.

Soho

s posebnim vhom išče gospodičnas 1. ali 15. septembrom. Ponudbe na upravo lista pod „Mirna“.

Na stanovanje

in dobro domačo hrano se sprejme en deček (učenec) iz dežele od 12-14 let. Ljubljana, Krekov trg 7, pritičje levo, F. POŽAR.

Parizu narejeno ali pa vsaj tam kupljeno. Njegove stvari so bile zaznamovane s črko T ali pa J. C. T. Iz tega smo sklepali, da potuje incognito, pod prvimi dvema imeni, ker smo mislili, da J. C. pomenja John Caldwell.

»Tarzan se je imenoval Jean C. Tarzan,« je ginjeno šepetala Jane. In on je mrtev! Ah, Hazel, to je strašno! Umri je sam v strašnem oceanu! Saj ne morem razumeti, da je to pošteno srce prenehalo biti in da so te močne mišice tihe in mrzle za zmirom. On, ki je bil osebljeno življenje zdravje in moška sila, on je zdaj plin globin?

Beseda ji je zastala — s tihim stokom je položila glavo na roke in se zoepla onesvestila.

Več dni je bila mis Porter bolna in ni pustila nikogar k sebi razven Hazel in Esmeralde. Ko je potem zopet prišla na krov, je vse presenetila njena izprememba. Nič več ni bila živahna ameriška lepota, ki je vse razveseljevala s svojim čarobnim biem. Zdal je bila mirna, tiha deklica s pretresljivim izrazom obupne žalosti, ki si ga je znala razlagati le Hazel Strong.

Vsa družba se je trudila, da bi jo razveselila in zabavala, vendar brez uspeha. Včasih se je muhastemu lordu Tenningtonu posrečilo, da je izzval njen rahel smelaj, vendar je večidel sedela sama in z odprtimi očmi strmela na morje.

MALI OGLASI

Suhe gobe

kupeje Sever & Komp. Ljubljana, Wolfova ulica.

Beli damski filc-klobuki

došli. Cena od 180 Din višje. Minka Horvat, modistka, Ljubljana.

Proda se

dobro ohranjeno pohištvo za 1 sobo in kuhinjo. Ponudbe na upravo lista pod „Pohištvo“.

Minar

samski, trezen in zanesljiv se sprejme takoj v stalno službo s plačo in vso oskrbo po dogovoru. Ponudbe je poslati na: VINKO TOMŠIČ, valjni mlin Vrhnika št. 333.

Kupi se

do 200m² zemlje na periferiji mesta. Ponudbe s navedbo cene na upravo lista pod „Dom“.

Soho

s posebnim vhom išče gospodičnas 1. ali 15. septembrom. Ponudbe na upravo lista pod „Mirna“.

Na stanovanje

in dobro domačo hrano se sprejme en deček (učenec) iz dežele od 12-14 let. Ljubljana, Krekov trg 7, pritičje levo, F. POŽAR.

Dobro

ohranjena stanovanjska baraka se kupi. Ponudbe na upravo lista pod „Takoj“.

Gospodična

z večletno pisarniško prakso sprejme čezurno delo v kaki pisarni eventualno tudi na dom. Cenjene ponudbe prositi na upravo lista pod „Vestna“.

Motorno kolo

„Puch“ 6 ks. v dobrem stanju se vsled odpotovanja proda za 5 200 Din, Jamski trg 196, Zelena Jama, Ljubljana.

Trgovski pomočnik

izkušen v manufakturni in spekerijski stroki, vojašine prost, išče mesta za takoj, kjerkoli Gre event, tudi za potnika. Ponudbe pod „Pošten“ na upravo lista.

Prekajevalci pozor!

Prodaj dva popolnoma nova, še nerabljena stroja in sicer „Blitz“ in „Wolf“. Poleg imam še popolnoma nov elektromotor. Ogleda in polize se pri Jožetu Kriznar, mesar, Stražišče pri Kranju.

Pletilni stroj

znamke „Ilirija“, št. 6, za pavlo in volno, dobro ohranjen se ugodno proda. Na ogled in cena pri Angela Valter, Tržič št. 220.

Prodaj.

Stiskalnice (prešo) za stiskanje grozdič in sadja, srednje velik, dobro ohranjen. Ogleda se lahko vsak dan, Dolenjska c. 28 pri hišniku Krajsku. Pisemne ponudbe je poslati do 28. t. m. upravemu odboru dr. Oražnega dijaškega doma (Univerza) Ljubljana.

Trgovac.

mlad, samostojen, želi znanja v svrhu ženitve, z gospodično, ki bi imela veselje do gostilne in nekaj premoženja. Le resne ponudbe s sliko pod „Srečna bodočnost“ na upravo lista.

Gospodična,

prevzame proti nizkemu plačilu razna ročna dela. Ponudbe na upravo lista pod „Marljiva“.

Kupi se

enodružniška kmečka hiša v okolici Ljubljane. Ponudbe s navedbo cene na upravo lista pod „Cimpreje“.

Slike za legitimacije,

kakor tudi vsa fotografska dela izdeluje najhitreje fotograf Hugo Hibler, Ljubljana, Valva-zorjev trg 7.

Elegantna spalnica,

nova, kompletna, jesenova, politrana, se ugodno proda. Na-slov pove upravo lista.